

**ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
ΔΕΣΠΩΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ
ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΘΛΗΤΩΝ
ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**

Αποτέλεσμα διερεύνησης παραπόνων

Λευκωσία, Απρίλιος 2022

Βυζαντίου 5, Spyrides Tower, 1^{ος} όροφος, 2064, Λευκωσία

Τηλ. +357 22873200, Φαξ +35722872365

Ιστοσελίδα: www.childcom.org.cy, Ηλ. Διεύθυνση: childcom@ccr.gov.cy

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗ ΘΕΣΗ

Σύμβαση	Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού
ΕΠΔΠ	Επίτροπος Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού
ΟΕΣ	Ομάδα Εφήβων Συμβούλων της ΕΠΔΠ
Σύμβαση για ΑμεΑ	Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία
ΚΟΕ	Κυπριακή Ολυμπιακή Επιτροπή
ΚΟΚ	Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθόσφαιρας
ΚΟΑ	Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού
ΚΟΜ	Κυπριακή Ομοσπονδία Μπάτμιντον
ΚΙΟ	Κυπριακή Ιστιοπλοϊκή Ομοσπονδία
ΚΟΠΕ	Κυπριακή Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης
ΚΟΤΟΞ	Κυπριακή Ομοσπονδία Τοξοβολίας
ΠΟΑΠ	Παγκύπρια Ομοσπονδία Ακαδημιών Ποδοσφαίρου
ΚΟΠ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδοσφαίρου
ΚΟΓ	Κυπριακή Ομοσπονδία Γυμναστικής
ΟΑΚ	Ομοσπονδία Αντισφαίρισης Κύπρου
ΕΟΤΚ	Εθνική Ομοσπονδία Τάεκβοντο Κύπρου
ΚΟΚΑΧ	Κυπριακή Ομοσπονδία Κοινωνικού και Αθλητικού Χορού
ΚΟΚΩΠ	Κυπριακή Ομοσπονδία Κωπηλασίας
ΚΟΕΚ	Κυπριακή Ομοσπονδία Κολύμβησης
ΚΟΞ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ξιφασκίας
ΚΟΠΟ	Κυπριακή Ομοσπονδία Ποδηλασίας
ΣΚΟΚ	Σκοπευτική Ομοσπονδία Κύπρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
A. Εισαγωγή	3
B. Ενασχόληση των παιδιών με τον αθλητισμό	3
Γ. Διερεύνηση παραπόνων	5
Γ.1 Γενική περιγραφή παραπόνων	5
Δ. Νομικό Πλαίσιο	6
Ε. Διαπιστώσεις/Συστάσεις ΕΠΔΠ	7
ΣΤ. Κατακλείδα	21
Παράρτημα 1	24
Παράρτημα 2	42

A. Εισαγωγή

1. Η παρούσα Θέση συντάχθηκε στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που μου παρέχονται από τους περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμους του 2007 και 2014 [N.74(I)/2007 και N.44(I)/2014] και, ιδιαίτερα, τα άρθρα 4(1)(ε), (2)(δ) και (2)(ι), στη βάση διερεύνησης παραπόνων.

2. Σκοπός της Θέσης είναι να **εντοπίσει**, μέσα από τη διερεύνηση και παρουσίαση περιπτώσεων που υποβλήθηκαν στο Γραφείο μου, **ανεπάρκειες και προβλήματα αναφορικά με τον τρόπο μεταχείρισης των παιδιών αθλητών στον χώρο του αθλητισμού**, καθώς και να υποβάλει **συστάσεις** που θα **συμβάλουν στη βελτιστοποίηση της ενασχόλησης των παιδιών με τον αθλητισμό**, στο πλαίσιο των υποχρεώσεων που απορρέουν από τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Σύμβαση) ιδιαίτερα όσον αφορά την προστασία τους και την ιδιαίτερη μεταχείριση της οποίας θα πρέπει να τυγχάνουν ως παιδιά.

3. Ο αθλητισμός είναι ένα τεράστιο θέμα, με πολλές πτυχές, το οποίο απασχολεί έντονα τον Θεσμό της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού (ΕΠΔΠ) από την έναρξη λειτουργίας του. Η Θέση μου αναφορικά με τον τρόπο μεταχείρισης των παιδιών αθλητών στον χώρο του αθλητισμού προστίθεται στις σχετικές με τον αθλητισμό Θέσεις/Εκθέσεις¹ των οποίων προηγήθηκε η δημοσίευση από το Γραφείο μου.

B. Ενασχόληση των παιδιών με τον αθλητισμό

4. Υπάρχουν ουσιαστικά στοιχεία που δείχνουν ότι η ενασχόληση των παιδιών με τον αθλητισμό, πέρα από τα ευεργετικά αποτελέσματα που μπορεί να φέρει στη σωματική τους ανάπτυξη και την αύξηση του επιπέδου της φυσικής τους κατάστασης, συσχετίζεται με οφέλη στην πνευματική, ψυχική και κοινωνική τους υγεία, όπως η βελτίωση της

---

¹ α) «Έκθεση της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, Λήδας Κουρσουμπά, σχετικά με την πρακτική που εφαρμόστηκε από δύο ποδοσφαιρικά σωματεία για καταβολή χρηματικού ποσού από γονείς παιδιών ερασιτεχνών ποδοσφαιριστών, για την παραχώρηση ελεύθερας μεταγραφής τους» (12/05/2016) η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτρόπου (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτρόπου».

β) «Θέση της Επιτρόπου, Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού αναφορικά με τις διαδικασίες ενημέρωσης και τα κριτήρια για εισδοχή στα αθλητικά σχολεία» (07/06/2021) η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτρόπου (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτρόπου».

γ) «Θέση της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Δέσπως Μιχαηλίδου αναφορικά με τη διενέργεια μεταγραφών παιδιών-αθλητών στο χώρο του αθλητισμού» (08/04/2022) η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτρόπου (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτρόπου».

αυτοεκτίμησης, της κοινωνικής αλληλεπίδρασης και η μείωση συμπτωμάτων κατάθλιψης².

5. Τα οφέλη της ενασχόλησης με τον αθλητισμό επισημάνθηκαν και από τα μέλη της Ομάδας Εφήβων Συμβούλων (ΟΕΣ), σε διαβούλευση που είχαν με την ΕΠΔΠ. Ενδεικτικά ανέφεραν την ανάπτυξη της συνεργασίας και της ικανότητας να θέτουν στόχους, την ικανοποίηση για επίτευξη των στόχων, την αυτοπειθαρχία, τη διαχείριση του άγχους, την προώθηση της υγείας των αθλητών μέσω της προσεγγμένης διατροφής και της δημιουργίας καλής ψυχολογίας κ.α.

Ωστόσο, οι Έφηβοι Σύμβουλοι δυσκολεύθηκαν να εντοπίσουν τα οφέλη από τη συμμετοχή σε συμμετοχικά παιχνίδια σε σύγκριση με τα ανταγωνιστικά παιχνίδια. Παρά το ότι ανέφεραν την ευφορία, την ικανοποίηση, την ευεξία, την υγεία, τη συνεργασία και την απόκτηση γνώσεων για διάφορες αξίες, σημείωσαν ότι ο κοινωνικός αθλητισμός δεν είναι γνωστός στην κυπριακή κοινωνία. Καλλιεργείται μόνο μέχρι τις ηλικίες της δημοτικής εκπαίδευσης, τα παιδιά μεγαλώνουν μέσα στον πρωταθλητισμό και υπάρχει μια στερεοτυπική εικόνα για τον αθλητισμό στην Κύπρο που ισούται με τον πρωταθλητισμό. Τόνισαν ότι ο προσανατολισμός αυτός αποτρέπει πολλά παιδιά από την ενασχόληση με τον αθλητισμό, λόγω των πολλών ωρών που χρειάζεται να επενδύσουν, αλλά και την έντονη πίεση και άγχος που βιώνουν. Χαρακτηριστικά λόγια μελών της ΟΕΣ είναι:

«Στη Λευκωσία υπάρχουν μόνο δύο μέρη για να κάνεις ενόργανη. Επίσης, δεν υπάρχει ενδιάμεσο στάδιο. Είτε πας 5 ώρες τη μέρα προπόνηση, είτε 2 φορές τη βδομάδα. Δεν έχεις επιλογές».

«Στα αθλήματα εκτός από ποδόσφαιρο, πετοσφαίριση, είτε πας για πρωταθλητισμό, είτε δεν ασχολείσαι. Σου λένε "δεν θα σε προπονώ"».

«Για μένα στο άθλημα της κολύμβησης, είτε θα είσαι καλός, είτε κατεβαίνεις επίπεδο. Και αυτό είναι πολύ αγχωτικό σε κάθε προπόνηση. Και έχει γίνει κουλτούρα μας».

Οι επισημάνσεις των παιδιών προκαλούν προβληματισμό και εύλογα εγείρουν το ερώτημα κατά πόσον το όλο σύστημα όπως είναι δομημένο επιτρέπει, πέρα από τον πρωταθλητισμό, την ενασχόληση όλων των παιδιών στον αθλητισμό. Για το ευρύτερο και γενικότερο θέμα του δικαιώματος των παιδιών να αθλούνται επιφυλάσσομαι να επανέλθω σε μεταγενέστερο στάδιο.

---

² Eime, R. M., Young, J. A., Harvey, J. T., Charity, M. J., & Payne, W. R. (2013). A systematic review of the psychological and social benefits of participation in sport for children and adolescents: informing development of a conceptual model of health through sport. *International Journal of Behavioral Nutrition & Physical Activity*, 10, 98–118.

6. Το Κράτος έχει υποχρέωση να διασφαλίζει την πρόσβαση των παιδιών στον αθλητισμό και ταυτόχρονα να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα που να τους επιτρέπουν, όταν επιλέγουν αυτή την ενασχόληση, να το πράττουν σε συνθήκες υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος.

7. Η μεταχείριση των παιδιών αθλητών αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την παραμονή τους στον χώρο του αθλητισμού. Η αρνητική σχέση του αθλητή με τον προπονητή του, η υπερβολική κριτική και πίεση από τους προπονητές, η έμφαση που δίνουν προπονητές και γονείς στη νίκη εις βάρος της ψυχαγωγίας, ο υπέρμετρος γονικός παρεμβατισμός και καθοδήγηση, η απουσία συμμετοχής και έκφρασης της άποψης των παιδιών αθλητών κατά τη λήψη αποφάσεων που τα αφορούν, μπορούν να οδηγήσουν σε εγκατάλειψη της ενασχόλησης με τον αθλητισμό³.

Γ. Διερεύνηση παραπόνων

8. Το Γραφείο μου από το 2010 έως σήμερα έχει λάβει 48 παράπονα σχετικά με τη μεταχείριση παιδιών αθλητών στον χώρο του αθλητισμού. Η ΕΠΔΠ έχει προβεί κατά καιρούς σε αριθμό γραπτών παρεμβάσεων προς τις αρμόδιες Αρχές για διερεύνηση των σχετικών παραπόνων. Ενόψει της συνάφειας των παραπόνων και των θεμάτων που εξετάστηκαν σε κάθε περίπτωση και μετά από αξιολόγηση των απαντήσεων και διευκρινίσεων που δόθηκαν από τις αρμόδιες Αρχές, κρίθηκε σκόπιμη η ομαδοποίησή τους ώστε να τοποθετηθώ σφαιρικά επί του θέματος. Πρόθεσή μου είναι να παραθέσω, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μου, τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις μου με σκοπό τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του παιδιού.

Γ.1 Γενική περιγραφή παραπόνων

9. Ακολουθεί μια γενική, συνοπτική περιγραφή των θεματικών των παραπόνων που υποβλήθηκαν στο Γραφείο μου σε σχέση με τη μεταχείριση των παιδιών στον χώρο του αθλητισμού. Αναλυτικότερη περιγραφή επισυνάπτεται στο Παράρτημα 1.

9.1 Παράπονα που αφορούσαν μη ενδεδειγμένη συμπεριφορά προπονητή απέναντι σε παιδιά αθλητές είτε κατά τη διάρκεια αγώνα είτε κατά την προπόνηση.

---

³ Witt, P. A., & Dangi, T. B. (2018). Why children/youth drop out of sports. *Journal of Park & Recreation Administration*, 36(3), 191–199.

- 9.2 Παράπονα σχετικά με μη ενδεδειγμένη συμπεριφορά και έλλειψη προσόντων από άτομα που εργάζονται στον χώρο του αθλητισμού και έρχονται σε επαφή με παιδιά.
- 9.3 Παράπονα σχετικά με συμπεριφορά φιλάθλων, γονιών, παραγόντων σωματείων και άλλων ενηλίκων προς παιδιά αθλητές κατά τη διάρκεια αγώνων ή/και προπονήσεων.
- 9.4 Παράπονα που αφορούσαν καταλληλότητα αθλητικών εγκαταστάσεων.
- 9.5 Παράπονα σχετικά με αποκλεισμό παιδιών από αθλητικές δραστηριότητες λόγω διαφορών ή/και διαφωνιών των γονιών τους με παράγοντες των σωματείων τους.
- 9.6 Παράπονο σύμφωνα με το οποίο αποκλείστηκαν αθλητές από αγώνες κολύμβησης στο διάστημα που μεσολάβησε μεταξύ της αίτησής τους για μεταγραφή από τον Ναυτικό Όμιλο στον οποίο ήταν εγγεγραμμένοι και της ημερομηνίας που τέθηκε σε ισχύ η ελεύθερα μεταγραφή που τους παραχώρησε.
- 9.7 Παράπονα για μη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας διαιτητών, τεχνικών συμβούλων ομοσπονδιών, υπευθύνων για κληρώσεις πρωταθλημάτων, κριτών σε κριτικές επιτροπές.
- 9.8 Παράπονα για αδιαφανείς διαδικασίες επιλογής παιδιών αθλητών για συμμετοχή στις Εθνικές ομάδες και για εκπροσώπηση της Κύπρου σε διεθνείς αγώνες.
- 9.9 Παράπονα σχετικά με επιβολή προστίμου και άλλων ποινών σε παιδιά αθλητές από Δικαστικές Επιτροπές αθλητικών ομοσπονδιών.

Δ. Νομικό Πλαίσιο

Δ.1 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Σύμβαση)⁴

Δ.2 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (Σύμβαση για ΑμεΑ)⁵

Δ.3 Εθνική Νομοθεσία

Το Νομικό πλαίσιο επισυνάπτεται αναλυτικά στο Παράρτημα 2.

⁴ Το πλήρες κείμενο της Σύμβασης καθώς και όλα τα Γενικά Σχόλια της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στα οποία στηρίζεται η παρούσα ανάλυση των δικαιωμάτων του παιδιού, βρίσκονται δημοσιοποιημένα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής www.childcom.org.cy, στον σύνδεσμο: «*Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του παιδιού*».

⁵ http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dsid/dsid.nsf/dsipd08_gr?dsipd08_gr?OpenDocument
<https://unric.org/el/%CF%83%CF%8D%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B1%CF%84%CF%8C%CE%BC%CF%89%CE%BD-%CE%BC-2/>

E. Διαπιστώσεις/Συστάσεις ΕΠΑΠ

10. Οφείλω να αναγνωρίσω τις προσπάθειες που γίνονται προς εφαρμογή των κατά καιρούς συστάσεων⁶ της ΕΠΑΠ για το θέμα. Ενδεικτικά επικροτώ:

- την έκδοση της Κυπριακής Ολυμπιακής Επιτροπής (ΚΟΕ) με τίτλο «Τα Δικαιώματα των Παιδιών στον Αθλητισμό», που αποτελεί μετάφραση της αγγλικής έκδοσης της Επιτροπής της UNICEF Ιαπωνίας, «Children’s Rights in Sport Principles»⁷ (2018).
- τον διορισμό Πρέσβειρας Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού από την Κυπριακή Ομοσπονδία Καλαθοσφαίρισης (ΚΟΚ).
- τον καταρτισμό του εντύπου «Καλαθόσφαιρα και δικαιώματα του παιδιού»⁸ που ετοίμασε η Πρέσβειρα Δικαιωμάτων του Παιδιού της ΚΟΚ.
- την ανάρτηση εντύπου στην ιστοσελίδα της ΚΟΚ μέσω του οποίου τα παιδιά μπορούν να υποβάλουν παράπονο, ακόμα και ανώνυμα.
- την έκδοση του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) «Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς στον αθλητισμό»⁹ που απευθύνεται σε αθλητές/τριες, προπονητές/τριες, γονείς, διοικητικούς παράγοντες, διαιτητές, φιλάθλους, εκπροσώπους ΜΜΕ και γιατρούς της ομάδας.
- την έκδοση του ΚΟΑ «Οδηγός ΚΟΑ για την εφαρμογή μέτρων προστασίας και ευημερίας όλων των συμμετέχοντων στον αθλητισμό (Με έμφαση σε νεαρούς/ές αθλητές/ριες και παιδιά)¹⁰».

⁶ α) «Έκθεση της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, σχετικά με την πρακτική που εφαρμόστηκε από δύο ποδοσφαιρικά σωματεία για καταβολή χρηματικού ποσού από γονείς παιδιών ερασιτεχνών ποδοσφαιριστών, για την παραχώρηση ελεύθερας μεταγραφής τους» (12/05/2016) η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτροπής (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτροπής».

β) Αξιολόγηση ημερομηνίας 28/03/2017 (παράπονο με Αρ. Φακ.:Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.80).

γ) Αξιολόγηση ημερομηνίας 26/05/2020 (παράπονο με Αρ. Φακ.:Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.136).

δ) Αξιολόγηση ημερομηνίας 04/06/2021 (παράπονο με Αρ. Φακ.:Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.166).

ε) Υπομνήματα στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού για τον περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) Νόμο του 2021.

στ) «Θέση της Επιτροπής Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Δέσπως Μιχαηλίδου αναφορικά με τη διενέργεια μεταγραφών παιδιών-αθλητών στο χώρο του αθλητισμού» (08/04/2022) η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτροπής (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτροπής».

⁷ Η Έκδοση βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα της ΚΟΕ (<https://www.olympic.org.cy/>), στον σύνδεσμο Ολυμπιακή Βιβλιοθήκη/Άλλες Εκδόσεις.

⁸ <https://www.cbf.basketball/el/file/rAOlfxGt3yf2nxXo9+AUZw==/>

⁹ <https://cyprussports.org/gr/download-area/file/360-%CE%BA%CF%8E%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CF%82-%CE%B7%CE%B8%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%AC%CF%82.html>

¹⁰ <https://cyprussports.org/phocadownload/AsfaleiaKaiYgeia/ATHLETE-WELFARE.pdf>

- την τροποποίηση του Νόμου του ΚΟΑ [Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021 (Ν. 113(I)/2021) που τροποποιεί τους περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμους του 1969 έως 2021].

11. Παρόλες όμως τις προσπάθειες, πολλές από τις εισηγήσεις της ΕΠΔΠ είτε δεν έχουν ακόμα υλοποιηθεί είτε υλοποιήθηκαν αποσπασματικά και επομένως εξακολουθούν να εντοπίζονται ανεπάρκειες και προβλήματα όπως θα εκτεθούν κατωτέρω.

12. Σχετικά με την ανάγκη διάκρισης των αθλητών σε παιδιά αθλητές και ενήλικες αθλητές

12.1 Παρά την πρόσφατη τροποποίηση του Νόμου [Ο περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2021 (Ν. 113(I)/2021) που τροποποιεί τους περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμους του 1969 έως 2021], θεωρώ ότι χρήζει περαιτέρω εκσυγχρονισμού το όλο νομοθετικό πλαίσιο που ρυθμίζει τη λειτουργία του αθλητισμού στην Κύπρο, ώστε να αντιμετωπιστεί ολιστικά και αποτελεσματικά το ζήτημα¹¹.

12.2 Δεν έχουν εκδοθεί Κανονισμοί οι οποίοι, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί ΚΟΑ Νόμου, θα καθορίζουν επακριβώς τους όρους και προϋποθέσεις αναγνώρισης αθλητικών σωματείων, ομοσπονδιών και συνομοσπονδιών που συστήνονται νόμιμα στη Δημοκρατία. Συνεπώς, δεν είναι σαφές ούτε βάσει ποιων όρων και προϋποθέσεων ο ΚΟΑ αναγνωρίζει την εγγραφή σωματείων και ομοσπονδιών ούτε και είναι ξεκάθαρα διατυπωμένο αν εγκρίνει τα καταστατικά τους ώστε να διαπιστώνεται η νομιμότητά τους, η οποία πρέπει να γίνεται στη βάση του περί ΚΟΑ Νόμου και όχι του περί Σωματείων και Ιδρυμάτων και για Άλλα Συναφή Θέματα Νόμου του 2017 (104(I)/2017) του οποίου οι διατάξεις είναι γενικές. Ως εκ τούτου, διαπιστώνω σοβαρό νομικό κενό ως προς τη ρύθμιση και τον τρόπο λειτουργίας των σωματείων και των ομοσπονδιών: ουσιαστικά δεν υπάρχει νομιμοποιητική βάση ελέγχου τους.

12.3 Διαπιστώνω ότι στην τροποποίηση του Νόμου του ΚΟΑ και γενικά στις πρόνοιες κανονισμών των ομοσπονδιών και σωματείων είναι περιορισμένες οι αναφορές που να ρυθμίζουν τη μεταχείριση παιδιών αθλητών. Στις περισσότερες περιπτώσεις τα παιδιά αντιμετωπίζονται όπως οι ενήλικες χωρίς να λαμβάνεται υπόψη το στοιχείο

---

¹¹ Όπως έχω επισημάνει και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παιδείας και Πολιτισμού όπου κλήθηκα να συμμετάσχω στη συζήτηση για την τροποποίηση του Νόμου. Τα σχετικά Υπομνήματα (03/02/2021, 25/02/2021 και 10/03/2021) είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Υπομνήματα Επιτροπής στη Βουλή».

ανηλικότητας, της ευαλωτότητας και οι ιδιαίτερες ανάγκες των παιδιών. Πρέπει να καταστεί σαφές ότι οι Νόμοι και οι κανονισμοί δεν αφορούν μόνο ενήλικες, αλλά και παιδιά, και ως εκ τούτου τα σχέδια δράσης, οι κώδικες δεοντολογίας και οι εκθέσεις που υποβάλλονται πρέπει να έχουν ειδικές διατάξεις που λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες των παιδιών και την προστασία των δικαιωμάτων τους ώστε να ενθαρρύνεται η ενασχόλησή τους με τον αθλητισμό.

12.4 Στη βάση των ανωτέρω διαπιστώσεων **συστήνω**:

- i. Ο Νόμος του ΚΟΑ, οι κανονισμοί των ομοσπονδιών/σωματείων και η πρακτική εφαρμογή τους θα πρέπει να προάγουν τα δικαιώματα του παιδιού. Όπως έχω επισημάνει στην πρόσφατη μου Θέση¹² «θεωρώ υποχρέωση του ΚΟΑ την ανάληψη πρωτοβουλίας για άμεση τροποποίηση του σχετικού Νόμου ή/και την έκδοση Κανονισμών βάσει των οποίων θα τίθενται οι προϋποθέσεις και όροι για την έγκριση των σωματείων, ομοσπονδιών και συνομοσπονδιών, θα ελέγχεται ο τρόπος λειτουργίας τους, τα καταστατικά και οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας τους και οι οποίοι θα πρέπει απαραίτητως **να συμπεριλαμβάνουν ειδικές διατάξεις για τα δικαιώματα των παιδιών** και τον τρόπο εφαρμογής των αρχών της Σύμβασης. Θα πρέπει επίσης να υπάρχουν διαφανείς μηχανισμοί ελέγχου οι οποίοι να μπορούν να οδηγήσουν δυνητικά σε διαγραφή από τα σχετικά μητρώα σε περίπτωση συστηματικής παραβίασης των δικαιωμάτων των παιδιών. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η κάθε ομοσπονδία θα έχει μεν το δικαίωμα να αυτορυθμίζεται, στη βάση των προνοιών των Ευρωπαϊκών και Παγκόσμιων Κανονισμών του εκάστοτε αθλήματος αλλά και να ελέγχεται επαρκώς από την κεντρική αρχή, τον ΚΟΑ, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα τα δικαιώματα όλων των παιδιών που ασχολούνται με τον αθλητισμό. Ταυτόχρονα, αυτό το πλαίσιο αρχών θα πρέπει να στηρίζεται στις πρόνοιες της Σύμβασης, προνοώντας δηλαδή, **διαδικασίες και πρακτικές που να διασφαλίζουν το συμφέρον του παιδιού, να παρέχει ευκαιρίες να ακούγεται η άποψη του παιδιού σύμφωνα με την ηλικία και το βαθμό ωριμότητάς του και να το προστατεύει από κάθε μορφή βίας ή εκμετάλλευση**».

---

¹²«Θέση της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Δέσπως Μιχαηλίδου αναφορικά με τη διενέργεια μεταγραφών παιδιών-αθλητών στο χώρο του αθλητισμού» (08/04/2022) η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτρόπου (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτρόπου».

- ii. Στην ίδια Θέση¹³ επισημαίνω ότι οι ομοσπονδίες πρέπει να αναθεωρήσουν το περιεχόμενο των κανονισμών τους κατά τρόπο που «να είναι διατυπωμένοι με σαφήνεια, με ξεχωριστές διατάξεις για τα παιδιά αθλητές» και «να διασφαλίζουν τον έλεγχο των σωματείων μελών τους και ειδικότερα κατά πόσο αυτά συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους έναντι των παιδιών αθλητών».

Η αρμοδιότητα των ομοσπονδιών για έλεγχο πρέπει να μπορεί να ασκηθεί σε διάφορους τομείς (π.χ. θέματα που αφορούν επίσημους αγώνες/διοργανώσεις/πρωταθλήματα, προπονήσεις, προδιαγραφές αθλητικών εγκαταστάσεων, διεξαγωγή μεταγραφών, συμμετοχή-ένταξη παιδιού σε σωματείο κ.α.).

13. Σχετικά με την Αρχή της Συμμετοχής

13.1 Διαπιστώνω έντονα την απουσία συμμετοχής και έκφρασης της άποψης των ίδιων των παιδιών κατά το στάδιο της καταγγελίας, κατά τη διαδικασία διερεύνησης παραπόνων και κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για θέματα που τα αφορούν. Παραπέμπω στη Αρχή της Συμμετοχής η οποία ορίζεται στο Άρθρο 12 της Σύμβασης (βλέπε: Δ. Νομικό Πλαίσιο στο Παράρτημα 2).

13.2 Διαδικασίες και πρακτικές εφαρμογής της Αρχής της Συμμετοχής παρατίθενται πιο κάτω, στις συστάσεις μου για την εκάστοτε θεματική παραπόνων.

14. Σχετικά με την Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού

14.1 Κατά τη μελέτη των όσων τέθηκαν ενώπιόν μου διαπιστώνω ότι κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων για θέματα που αφορούν παιδιά, δεν υπάρχει μια καθορισμένη διαδικασία αξιολόγησης του συμφέροντος του παιδιού. Η Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού ορίζεται στο Άρθρο 3 (1) της Σύμβασης (βλέπε: Δ. Νομικό Πλαίσιο στο Παράρτημα 2)

14.2 Περισσότερα για την Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού παρατίθενται πιο κάτω, στις συστάσεις μου για την εκάστοτε θεματική παραπόνων.

---

¹³«Θέση της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Δέσπως Μιχαηλίδου αναφορικά με τη διενέργεια μεταγραφών παιδιών-αθλητών στο χώρο του αθλητισμού» (08/04/2022) η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτρόπου (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτρόπου».

15. Σχετικά με μη ενδεδειγμένη συμπεριφορά προπονητή απέναντι σε παιδιά αθλητές είτε κατά τη διάρκεια αγώνα είτε κατά την προπόνηση

15.1 Διαπιστώνω ότι οι κανονισμοί ομοσπονδιών και σωματείων δεν περιλαμβάνουν πρόνοιες πρόληψης, για κάθε μορφή μη ενδεδειγμένης μεταχείρισης παιδιών, που να καθορίζουν σαφώς: (i) τα ειδικά προσόντα και τον κώδικα δεοντολογίας και επαγγελματικής/ηθικής συμπεριφοράς ατόμων που ασχολούνται με παιδιά στον αθλητισμό, (ii) τις εσωτερικές διαδικασίες που τηρεί κάθε σωματείο για την εξέταση παραπόνων παιδιών, (iii) τις διαδικασίες βάσει των οποίων θα διασφαλίζεται η άσκηση του δικαιώματος των παιδιών στη συμμετοχή και το δικαίωμα αυτά να ακούγονται σύμφωνα με την ηλικία και τον βαθμό ωριμότητάς τους.

15.2 Στη βάση των ανωτέρω διαπιστώσεων **συστήνω**:

- i. Καθορισμό των προσόντων των προπονητών που ασχολούνται με παιδιά. Τα προσόντα αυτά, πέραν της συμπερίληψης τους σε προκηρύξεις για πλήρωση θέσεων προπονητών, πρέπει να αναγράφονται και στους κανονισμούς των ομοσπονδιών και των σωματείων.

Οι προσλήψεις θα πρέπει να γίνονται κατόπιν σαφούς και διαφανούς διαδικασίας η οποία, μεταξύ άλλων, θα λαμβάνει υπόψη τα προσόντα, τους σχετικούς τίτλους σπουδών, την επαρκή κατάρτιση, την προηγούμενη σχετική πείρα και τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητας των υποψηφίων που είναι απαραίτητα για την άσκηση των καθηκόντων που καλούνται να φέρουν εις πέρας.

Τονίζω ότι οι προπονητές, πέραν από την αθλητική τους κατάρτιση, θα πρέπει να διαθέτουν και την απαραίτητη παιδαγωγική κατάρτιση που θα τους επιτρέπει να εντοπίζουν ποιες είναι οι ανάγκες των παιδιών αθλητών σε κάθε ηλικία, ποια είναι η κατάλληλη προσέγγιση, τι χρειάζεται να τους καλλιεργηθεί και πώς επιτυγχάνεται αυτό, πώς ανταποκρίνονται καλύτερα οι αθλητές, ποιοι είναι οι τρόποι μάθησης, πώς αναπτύσσονται υγιείς προσωπικότητες, πώς αποφεύγεται η αναπαραγωγή στερεοτύπων. Μέσω της παιδαγωγικής κατάρτισης οι προπονητές μπορούν να διαμορφώνουν ένα πλαίσιο το οποίο θα συμβάλλει τόσο στην άθληση των παιδιών με ασφάλεια όσο και στην ολόπλευρη ανάπτυξή τους (κοινωνική, σωματική, πνευματική, ψυχική, ηθική).

- ii. Αποκλεισμό από το εκπαιδευτικό προσωπικό, ατόμων που έχουν καταδικαστεί για οποιοδήποτε σοβαρό αδίκημα και ειδικότερα αδικήματα που αφορούν σε βία, σεξουαλική κακοποίηση ή/και εκμετάλλευση ή/και εμπορία παιδιών. Υποχρεωτικά

θα πρέπει να προσκομίζεται επικαιροποιημένο πιστοποιητικό λευκού ποινικού μητρώου και το πιστοποιητικό το οποίο εκδίδεται δυνάμει του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο [Ν.91(Ι)/2014, άρθρο 22(6)].

- iii. Η κάθε αθλητική ομοσπονδία και το κάθε σωματείο θα πρέπει να προωθούν τη συνεχή επιμόρφωση των προπονητών σε θέματα μεταχείρισης των παιδιών και διασφάλισης των δικαιωμάτων τους. Η επαγγελματική ανάπτυξη και βελτίωση των προπονητών αποτελεί σημαντικό παράγοντα για τη δημιουργία ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος άθλησης στο οποίο οι ενήλικες με τη συμπεριφορά τους απέναντι στα παιδιά θα εμπνέουν παράδειγμα σεβασμού προς τα δικαιώματά τους.

Το Γενικό Σχόλιο Υπ. Αρ. 7¹⁴ της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού αναφέρει ότι η γνώση και η τεχνογνωσία σχετικά με την πρώιμη παιδική ηλικία δεν είναι στατικές αλλά αλλάζουν με την πάροδο του χρόνου. Αυτό οφείλεται ποικιλοτρόπως στις κοινωνικές τάσεις που επηρεάζουν τη ζωή των μικρών παιδιών, των γονιών τους και άλλων φροντιστών, στις αλλαγές πολιτικών και προτεραιοτήτων για τη φροντίδα και την εκπαίδευσή τους, στις καινοτομίες στη φροντίδα των παιδιών, στα προγράμματα σπουδών και στην παιδαγωγική, καθώς και στην εμφάνιση νέας έρευνας. Η εφαρμογή των δικαιωμάτων του παιδιού στην πρώιμη παιδική ηλικία θέτει προκλήσεις για όλους όσοι είναι υπεύθυνοι για τα παιδιά, καθώς και για τα ίδια τα παιδιά, καθώς κατανοούν τον ρόλο τους στις οικογένειες, τα σχολεία και τις κοινότητές τους. Τα συμβαλλόμενα κράτη ενθαρρύνονται να προσφέρουν συστηματική εκπαίδευση στα δικαιώματα του παιδιού για τα παιδιά και τους γονείς τους, καθώς και για όλους τους επαγγελματίες που εργάζονται για και με παιδιά.

- iv. Στην εκπαίδευση των προπονητών, ως πρόνοια για πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης και εκμετάλλευσης των παιδιών, πρέπει να περιλαμβάνεται και η Νομική υποχρέωσή τους να αναγνωρίζουν περιστατικά σεξουαλικής κακοποίησης και να προωθούν τη σχετική αναφορά στις αρμόδιες Αρχές (Αστυνομία) σε κάθε περίπτωση καταγγελίας/παραπόνου ή εύλογης υποψίας ότι, παιδί πιθανό να υπόκειται σε σεξουαλική κακοποίηση ή και εκμετάλλευση.

---

¹⁴ Committee on the Rights of the Child (2005): General comment No.7, Implementing child rights in early childhood (para.41).

ν. Η κάθε ομοσπονδία θα πρέπει να αξιοποιήσει τον «Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς στον αθλητισμό»¹⁵ του ΚΟΑ για κατάρτισμό του δικού της Κώδικα δεοντολογίας και επαγγελματικής/ηθικής συμπεριφοράς (Κώδικας) που να ορίζει τις υποχρεώσεις των προπονητών και όλων των άλλων ενηλίκων που απασχολούνται στον χώρο κατά την επαφή τους με παιδιά στις προπονήσεις και στους αγώνες, με προσαρμογές στις ιδιαιτερότητες και ανάγκες του κάθε αθλήματος. Δεδομένης της σημασίας διασφάλισης της προστασίας των παιδιών, συστήνω όπως ο Κώδικας λαμβάνει υπόψη και τις πρόνοιες της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Πρόληψη και την Καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης) σε σχέση με την προστασία παιδιών αθλητριών.

Κατά τη διαμόρφωσή του είναι απαραίτητο να ζητηθεί η άποψη των σωματείων και η άποψη των παιδιών (Αρχή της Συμμετοχής, Άρθρο 12¹⁶ της Σύμβασης).

Επισημαίνω ότι η επαγγελματική και προσωπική επαφή των προπονητών πρέπει να ρυθμίζεται με σαφή τρόπο στον Κώδικα, ώστε να είναι εφικτή η αξιολόγηση περιπτώσεων απρεπών συμπεριφορών. Πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι η συμπεριφορά του προπονητή απέναντι στο παιδί αθλητή μπορεί να καθορίσει την παραμονή του παιδιού ή όχι στον αθλητισμό. Ακόμα, μπορεί να καθορίσει τις αξίες που θα αποκομίσει το παιδί, ποιες θα είναι οι επιδιώξεις του και το τι θα προσπαθήσει να κερδίσει από τη συμμετοχή του στην άθληση. Σε σχετική έρευνα¹⁷ διαφάνηκε ότι 9 στα 10 παιδιά ασχολούνται με τον αθλητισμό γιατί διασκεδάζουν. Τα παιδιά στην εν λόγω έρευνα όρισαν ως βασικό χαρακτηριστικό της διασκέδασης τη σωστή αντιμετώπιση από τους προπονητές, ενώ χαρακτηριστικά όπως η νίκη δεν ήταν καθόλου ψηλά στη λίστα. Σε άλλη έρευνα¹⁸ διαφάνηκε ότι οι προπονητές ήταν συχνά υπεύθυνοι για τη δημιουργία αρνητικής

---

¹⁵<https://cyprussports.org/gr/download-area/file/360-%CE%BA%CF%8E%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CF%82-%CE%B7%CE%B8%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%AC%CF%82.html>

¹⁶«Το Δικαίωμα του Παιδιού να εκφράζει ελεύθερα τις απόψεις του σχετικά με οποιοδήποτε θέμα που το αφορά και αυτές να τυχάνουν σεβασμού».

¹⁷ Visek, A. J., Achrati, S. M., Mannix, H., McDonnell, K., Harris, B. S., & DiPietro, L. (2015). The fun integration theory: toward sustaining children and adolescents sport participation. *Journal of Physical Activity & Health*, 12(3), 424–433. <https://doi.org/10.1123/jpah.2013-0180>.

¹⁸ Stafford, A., Alexander, K. and Fry, D. (2015), "There was something that wasn't right because that was the only place I ever got treated like that": Children and young people's experiences of emotional harm in sport, *Childhood*, Vol. 22(1) 121-137.

κουλτούρας (μέσω της χρήσης αχρείαστης, δυνασάλογης και αντιπαραγωγικής κριτικής για την επίδοση των αθλητών, φωνάζοντας και χρησιμοποιώντας ένα μείγμα συναισθηματικά επιβλαβών συμπεριφορών για να τους φέρουν σε αμηχανία ή να τους ταπεινώσουν) η οποία πολλές φορές οδήγησε τα παιδιά σε εγκατάλειψη του αθλήματός τους.

Ο Κώδικας αφού τύχει ελέγχου και έγκρισης από τον ΚΟΑ, ακολούθως θα πρέπει να αναγράφεται στους κανονισμούς των ομοσπονδιών/σωματείων και να εφαρμόζεται υποχρεωτικά. Στις περιπτώσεις μη τήρησης του Κώδικα θα πρέπει να εφαρμόζονται οι πρόνοιες του Άρθρου 5 (2) (κθ) του περί ΚΟΑ Νόμου (βλέπε: Δ. Νομικό Πλαίσιο στο Παράρτημα 2) σχετικά με επιπτώσεις στη χρηματοδότηση των ομοσπονδιών και επαναλαμβάνω την εισήγησή μου για τροποποίηση του σχετικού Νόμου ή/και την έκδοση Κανονισμών βάσει των οποίων θα δημιουργηθούν διαφανείς μηχανισμοί ελέγχου οι οποίοι να μπορούν να οδηγήσουν δυνητικά σε διαγραφή από τα σχετικά μητρώα σε περίπτωση συστηματικής παραβίασης των δικαιωμάτων των παιδιών.

- vi. Συνεργασία ομοσπονδιών, σωματείων και παιδιών για θεσμοθέτηση διαδικασίας και σταδίων αξιολόγησης επαγγελματιών που εργάζονται με παιδιά σύμφωνα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε αθλήματος.
- vii. Κάθε ομοσπονδία και κάθε σωματείο θα πρέπει να εγκαθιδρύσουν τον δικό τους μηχανισμό υποβολής παραπόνου μέσω του οποίου τα παιδιά θα μπορούν εύκολα, ακόμα και ανώνυμα, να υποβάλλουν παράπονα (π.χ. τηλεφωνική γραμμή, μέσω διαδικτύου κ.α.). Ο μηχανισμός πρέπει είναι καλά γνωστός σε όλους τους εμπλεκόμενους (παιδιά, γονείς, προπονητές, μέλη και εργαζόμενους σε σωματεία κ.α.). Μάλιστα, τα παιδιά θα πρέπει να ενδυναμωθούν κατά τρόπο που να μην έχουν ενδοιασμούς να υποβάλουν παράπονο σε περιπτώσεις τιμωρητικής αντιμετώπισης, μη ενδεδειγμένης μεταχείρισης από τον προπονητή ή άλλο παράγοντα της ομάδας ή/και οποιασδήποτε αρνητικής αλλαγής της συμπεριφοράς του προπονητή απέναντί τους. Παραπέμπω στη σχετική Θέση¹⁹ της ΕΠΔΠ η οποία παρόλο που αφορά την εκπαίδευση, μπορεί να συμβάλει στην προσπάθεια δημιουργίας μηχανισμού υποβολής παραπόνου στον χώρο του αθλητισμού.

---

¹⁹«Θέση της Επιτρόπου, καθόσον αφορά στην ύπαρξη φιλικού προς το παιδί μηχανισμού υποβολής παραπόνου στο χώρο της εκπαίδευσης» (31/12/2017) η οποία είναι αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτρόπου (www.childcom.org.cy) στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Πορίσματα της Επιτρόπου».

- viii. Διασφάλιση του δικαιώματος του παιδιού να ακούγεται η άποψή του κατά τη διαδικασία υποβολής παραπόνου. Το δικαίωμα να εκφράζει ελεύθερα την άποψή του, το παιδί το διατηρεί και ως αθλητής, με ό,τι αυτό συνεπάγεται όσον αφορά τη σχέση του με τους προπονητές του και το σωματείο ή τον όμιλο ή την ομάδα που συμμετέχει. Το Κράτος από την άλλη, έχει υποχρέωση να αναζητά – μέσα από καλά δομημένες και προσαρμοσμένες στις ιδιαιτερότητες της παιδικής ηλικίας διαδικασίες – την άποψη των παιδιών για θέματα που τα αφορούν.
- ix. Εγκαθίδρυση διάφανων και αντικειμενικών διαδικασιών διερεύνησης των παραπόνων των παιδιών αθλητών με σαφείς αναφορές σε καθορισμένα και επαρκώς αναλυτικά στάδια της διαδικασίας. Τονίζω ότι οι διαδικασίες διερεύνησης θα πρέπει να διασφαλίζουν την προστασία των παιδιών υπό οποιαδήποτε ιδιότητα, ακόμα και εάν συμμετέχουν ήτοι, θύτες, θύματα, μάρτυρες και ως εκ τούτου, να συνάδουν με τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης για μια Φιλική προς τα Παιδιά Δικαιοσύνη²⁰.
- x. Στις περιπτώσεις που κρίνεται ότι μπορεί να επιτευχθεί υγιής αποκατάσταση των διαπροσωπικών σχέσεων παιδιού αθλητή με τον προπονητή του, θεωρώ ότι η εισαγωγή του θεσμού της Διαμεσολάβησης μεταξύ παιδιού αθλητή και προπονητή θα μπορούσε να αξιοποιηθεί καταλλήλως από τις ομοσπονδίες και τα σωματεία.
- xi. Κάθε απόφαση ομοσπονδίας/σωματείου θα πρέπει να λαμβάνεται με βάση την Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού.

16. Σχετικά με μη ενδεδειγμένη συμπεριφορά και έλλειψη προσόντων από άτομα που εργάζονται στον χώρο του αθλητισμού και έρχονται σε επαφή με παιδιά.

16.1 **Συστήνω** όπως όλα τα άτομα που εργάζονται στον αθλητισμό και έρχονται σε επαφή με παιδιά, είτε κατά τη διάρκεια αγώνων είτε κατά τη διάρκεια προπονήσεων, προσλαμβάνονται κατόπιν σαφούς και διαφανούς διαδικασίας (για εκτενή αναφορά βλ. παράγραφο 15.2.i).

Καταννώ ότι για κάποια καθήκοντα δεν μπορούν να απαιτούνται από τους εργαζόμενους προσόντα (είτε ακαδημαϊκά είτε άλλα) που να έχουν σχέση με παιδιά,

---

²⁰ https://coraminternational.org/wp-content/uploads/Guidelines_GR.pdf

αλλά είναι απαραίτητη η συνεχής επιμόρφωσή τους σε θέματα εφηβικής ανάπτυξης, φιλικής προσέγγισης και μεταχείρισης παιδιών.

Επίσης, όπως έχω ήδη τονίσει (βλ. παράγραφο 15.2.ii) θα πρέπει να αποκλείονται άτομα που έχουν καταδικαστεί για οποιοδήποτε σοβαρό αδίκημα και ειδικότερα αδικήματα που αφορούν σε βία, σεξουαλική κακοποίηση ή/και εκμετάλλευση ή/και εμπορία παιδιών. Υποχρεωτικά θα πρέπει να προσκομίζεται επικαιροποιημένο πιστοποιητικό λευκού ποινικού μητρώου και το πιστοποιητικό το οποίο εκδίδεται δυνάμει του περί της Πρόληψης και της Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο [Ν.91(Ι)/2014, άρθρο 22(6)].

17. Σχετικά με τη συμπεριφορά φιλάθλων, γονιών, παραγόντων σωματείων και άλλων ενηλίκων προς παιδιά αθλητές κατά τη διάρκεια αγώνων ή/και προπονήσεων

17.1 Ως μέτρο πρόληψης **συστήνω**: κατά την εγγραφή σε ομάδα να γίνεται ενημέρωση προς το παιδί και τους γονείς του για τους κανονισμούς της ομοσπονδίας, τους κανονισμούς του σωματείου και τον Κώδικα δεοντολογίας και επαγγελματικής/ηθικής συμπεριφοράς (για εκτενή αναφορά βλ. παράγραφο 15.2.v) που θα ορίζει τις υποχρεώσεις των προπονητών και άλλων ενηλίκων κατά την επαφή τους με παιδιά στις προπονήσεις και στους αγώνες. Μάλιστα, ο Κώδικας θα πρέπει να τους δίνεται σε έντυπη μορφή, ενώ ταυτόχρονα να διατίθεται στους αθλητικούς χώρους που χρησιμοποιούν τα σωματεία ανά πάσα στιγμή. Περαιτέρω, για εύκολη πρόσβαση μπορεί να αναρτηθεί στις ιστοσελίδες των ομοσπονδιών και σωματείων με δυνατότητα εκτύπωσης.

Τονίζω, επίσης, την υποχρέωση των γονιών να γνωρίζουν τους κανονισμούς και τον Κώδικα δεοντολογίας και επαγγελματικής/ηθικής συμπεριφοράς της ομοσπονδίας και του σωματείου που αγωνίζεται το παιδί τους, στα πλαίσια της ευθύνης τους για προστασία και της ευρύτερης τους προσπάθειας για διασφάλιση του συμφέροντος των παιδιών τους. Ως εκ τούτου, χρειάζεται να έχουν υπόψη τους, εκ των προτέρων, τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους ως κηδεμόνες ενός παιδιού αθλητή, προτού υπογράψουν ή συμφωνήσουν τη συμμετοχή-ένταξή του σε σωματείο.

18. Σχετικά με την καταλληλότητα αθλητικών εγκαταστάσεων

18.1 Προδιαγραφές καταλληλότητας αθλητικών εγκαταστάσεων εντοπίζονται σε κανονισμούς προκήρυξης πρωταθλημάτων ομοσπονδιών. Ωστόσο, αφορούν στη διάρκεια των αγώνων των πρωταθλημάτων, χωρίς να γίνονται αναφορές στις προπονήσεις.

18.2 Για σκοπούς προστασίας των παιδιών **συστήνω**:

- i. Συμπερίληψη στον Νόμο του ΚΟΑ και στους κανονισμούς ομοσπονδιών και ακαδημιών/ομίλων/σωματείων των προδιαγραφών ασφάλειας και προστασίας που πρέπει να πληρούνται στις αθλητικές εγκαταστάσεις του κάθε αθλήματος που θα χρησιμοποιούνται τόσο κατά τη διάρκεια των αγώνων όσο και των προπονήσεων (με αναφορές σε ιδιαίτερες προσαρμογές στις ανάγκες των παιδιών). Μάλιστα οι κανονισμοί αυτοί θα πρέπει να καθορίζουν τον τρόπο και τη συχνότητα ελέγχου των απαραίτητων προδιαγραφών.

Η οποιαδήποτε σύναψη συμβάσεων/συμφωνιών για διαχείριση αθλητικού χώρου (π.χ. διαχείριση Ολυμπιακού Κολυμβητηρίου από τον ΚΟΑ) θα πρέπει να γίνεται μόνο αν προσκομιστούν, από τον ιδιοκτήτη του χώρου, οι σχετικές άδειες και πιστοποιητικά καταλληλότητας που να δείχνουν ότι πληρούνται οι απαραίτητες προδιαγραφές.

- ii. Δημιουργία ξεχωριστών χώρων αποδυτηρίων και ντους για χρήση αποκλειστικά και εξατομικευμένα μόνο από παιδιά, τόσο κατά τη διάρκεια των αγώνων όσο και των προπονήσεων. Στους ειδικούς αυτούς χώρους, τα παιδιά, εάν το επιθυμούν, θα μπορούν να συνοδεύονται από τους γονείς τους. Η ανάγκη αυτή είναι ακόμα πιο επιτακτική στα κολυμβητήρια λόγω της ιδιαιτερότητας του αθλήματος.

Η πρακτική κοινής χρήσης αποδυτηρίων και ντους από παιδιά και ενήλικες πρέπει να αποκλείεται: αποτελεί παράγοντα που ενισχύει την ευαλωτότητα των παιδιών στον χώρο του αθλητισμού, αυξάνοντας τον κίνδυνο να δεχθούν σεξουαλική κακοποίηση.

- iii. Εκτίμηση της ευαλωτότητας των παιδιών με αναπηρία ώστε να γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές και η εισαγωγή ειδικού εξοπλισμού που θα τους

επιτρέπει να απολαμβάνουν πλήρως το δικαίωμά τους στον αθλητισμό, χωρίς διακρίσεις²¹.

19. Σχετικά με τον αποκλεισμό παιδιών από αθλητικές δραστηριότητες λόγω διαφορών ή/και διαφωνιών των γονιών τους με παράγοντες των σωματείων τους

19.1 Διαπιστώνω ότι λήφθηκαν αποφάσεις που αφορούσαν παιδιά, χωρίς αυτά να κληθούν να εκφράσουν την άποψή τους. Επιπλέον, φαίνεται να μη λήφθηκαν υπόψη οι ενδεχόμενες έμμεσες συνέπειες της απόφασης στα παιδιά ούτε να θεωρήθηκε ότι η απομάκρυνση των γονιών τους ουσιαστικά θα οδηγούσε και σε αποχώρηση των παιδιών από την ακαδημία, έστω και αν η διαγραφή των παιδιών δεν ήταν άμεση. Διερωτώμαι λοιπόν αν και σε ποιο βαθμό ακολουθήθηκε η διαδικασία αξιολόγησης του συμφέροντος του παιδιού.

19.2 Στη βάση των ανωτέρω διαπιστώσεων **συστήνω**:

- i. Οι οποιοσδήποτε διαφορές ή/και διαφωνίες προκύπτουν μεταξύ γονιών και σωματείου/ομίλου/ακαδημίας δεν πρέπει να θυματοποιούν ή να χρησιμοποιούν τα παιδιά ως μοχλό πίεσης.
- ii. Αξιολόγηση και προσδιορισμό του συμφέροντος του παιδιού, που προϋποθέτει ότι για κάθε διαδικασία λήψης απόφασης που αφορά παιδί θα πρέπει να αξιολογούνται οι πιθανές επιπτώσεις της (θετικές και αρνητικές) για το παιδί. Κάθε πρακτική που εφαρμόζεται να τεκμηριώνεται στη βάση μιας σοβαρής επιστημονικής μελέτης, με αναφορές σε συγκεκριμένες έγκυρες επιστημονικές έρευνες, ώστε να υπάρχει διαφάνεια, έλεγχος και αιτιολογία για το πότε, πώς και κάτω από ποιες προϋποθέσεις η απόφαση μπορεί να θεωρηθεί ως επωφελής για τα παιδιά. Καμιά διαδικασία Αξιολόγησης του συμφέροντος του παιδιού δεν μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένη, εάν στα πλαίσια αυτής δεν έχει ληφθεί υπόψη η άποψη του ίδιου του παιδιού.
- iii. Η διαγραφή ενός παιδιού από κάποια ομάδα θα μπορούσε να εφαρμοστεί μόνο ως έσχατο μέτρο νοουμένου ότι έχουν εξαντληθεί όλα τα περιθώρια επικοινωνίας με τους γονείς του και κατόπιν αξιολόγησης του συμφέροντος του παιδιού. Μια τέτοια απόφαση, όμως, σε καμία περίπτωση, δεν μπορεί

---

²¹ Όπως εισηγήθηκα στην επιστολή μου ημερομηνίας 15/09/2020 προς τον Πρόεδρο του ΚΟΑ με θέμα «Πρόσκληση σε δημόσια διαβούλευση για την τροποποίηση των περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμών του 1995 έως 2012.

να τίθεται σε ισχύ στα μέσα της αθλητικής χρονιάς: είναι απαραίτητη η μεσολάβηση μιας μεταβατικής περιόδου που θα επιτρέψει την κατάλληλη ψυχολογική προετοιμασία του παιδιού ώστε η προσαρμογή του στη νέα του ομάδα να γίνει με ομαλό τρόπο.

20. Σχετικά με τον αποκλεισμό αθλητών από αγώνες κολύμβησης στο διάστημα που μεσολαβούσε μεταξύ της ημερομηνίας αίτησής τους για μεταγραφή από τον Ναυτικό Όμιλο στον οποίο ήταν εγγεγραμμένοι και της ημερομηνίας που τέθηκε σε ισχύ η ελευθέρα μεταγραφή που τους παραχώρησε

20.1 Θεωρώ ότι κατά το διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας αίτησης παιδιών για μεταγραφή και της ημερομηνίας που η μεταγραφή τίθεται σε ισχύ, οι αθλητές εξακολουθούν να είναι μέλη του σωματείου/ομίλου που ήταν εγγεγραμμένοι και θα πρέπει να διατηρούν το δικαίωμά τους να λαμβάνουν μέρος σε παγκύπριους και διεθνείς αγώνες.

21. Σχετικά με μη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας διαιτητών, τεχνικών συμβούλων ομοσπονδιών, υπευθύνων για κληρώσεις πρωταθλημάτων, κριτών σε κριτικές επιτροπές

21.1 Η οποιαδήποτε συμμετοχή ιδιοκτητών σχολών ή/και προπονητών στη θέση υπευθύνου για κληρώσεις πρωταθλημάτων, διαιτητή, τεχνικού συμβούλου ομοσπονδίας, κριτή σε κριτικές επιτροπές διαγωνισμών, όταν λαμβάνουν μέρος παιδιά που είναι ή υπήρξαν μαθητές τους, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για παραβίαση της Αρχής της Μη Διάκρισης. Έστω και αν οι υπεύθυνοι κληρώσεων/διαιτητές/κριτές εκτελούν τα καθήκοντά τους βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, η μη διασφάλιση της ανεξαρτησίας τους μειώνει την εμπιστοσύνη των συμμετεχόντων σε αγώνες ή/και διαδικασίες αξιολόγησης.

21.2 Η διασφάλιση, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας της οποιασδήποτε διαδικασίας ταυτόχρονα διασφαλίζει και την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών. Ως εκ τούτου, **συστήνω** όπως συμπεριληφθούν στους κανονισμούς των ομοσπονδιών, διατάξεις που να: α) παρέχουν τα εχέγγυα για αδιάβλητη, διαφανή και αμερόληπτη διαδικασία κληρώσεων και β) προβλέπουν αποκλεισμό νυν ή τέως ιδιοκλήτων σχολών ή/και προπονητών από τις ως άνω θέσεις όταν συμμετέχουν σε διαδικασίες που αφορούν παιδιά που είναι ή υπήρξαν μαθητές τους. Μάλιστα πρέπει να προβλέπεται ρητά υπεύθυνη δήλωση προκειμένου σε

ενδεχόμενο ύπαρξης συγκρουόμενων συμφερόντων να απέχουν ή να αντικαθίστανται σε ad hoc βάση, με τις ανάλογες κυρώσεις σε περίπτωση απόκρυψης της αλήθειας.

22. Σχετικά με αδιαφανείς διαδικασίες επιλογής παιδιών αθλητών για συμμετοχή στις Εθνικές ομάδες και για εκπροσώπηση της Κύπρου σε διεθνείς αγώνες

22.1 Αναφορικά με τη διαδικασία επιλογής αθλητών για συμμετοχή σε πανευρωπαϊκούς αγώνες μπάντιμιντον, κατά την οποία επιλέχθηκε ο 4^{ος} αθλητής στον πίνακα αξιολόγησης της Κυπριακής Ομοσπονδίας Μπάτμιντον (ΚΟΜ) για τα αγόρια, αντί ο 3^{ος}, διαπιστώνω ότι τα θεσμοθετημένα κριτήρια επιλογής της ΚΟΜ: (i) δεν καθορίζουν τη βαρύτητα που δίνεται στην άποψη του εκάστοτε προπονητή σε σχέση με τα υπόλοιπα κριτήρια, (ii) δεν καθορίζουν τη βαρύτητα που έχουν τα αποτελέσματα της συμμετοχής αθλητών σε πρόσφατα τουρνουά σε σχέση με τη βαθμολογία τους στον πίνακα αξιολόγησης της ΚΟΜ και τα υπόλοιπα κριτήρια.

22.2 Στη βάση των διαπιστώσεων αυτών **συστήνω** (τόσο προς την ΚΟΜ όσο και στις άλλες ομοσπονδίες):

- i. Η απόφαση επιλογής αθλητών για συμμετοχή στις Εθνικές ομάδες και σε διεθνείς αγώνες να λαμβάνεται στη βάση ενός αριθμού **ξεκάθαρων και προκαθορισμένων κριτηρίων**, εφόσον με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται τόσο η διαφανής και αξιοκρατική μεταχείριση όλων των παιδιών αθλητών, όσο και η επιλογή των αρίστων των υποψηφίων.
- ii. Παροχή **έγκαιρης, διαφανούς και περιεκτικής ενημέρωσης** στα παιδιά και στους γονείς/κηδεμόνες τους αναφορικά με τα κριτήρια επιλογής. Σημειώνεται ότι, στο περιεχόμενο της ενημέρωσης πρέπει να συμπεριληφθούν **επεξηγήσεις, επαρκής και τεκμηριωμένη αιτιολόγηση**:
(α) για τη βαρύτητα που δίνεται στην άποψη του εκάστοτε προπονητή σε σχέση με τα υπόλοιπα κριτήρια, (β) τη βαρύτητα που έχουν τα αποτελέσματα της συμμετοχής αθλητών σε πρόσφατα τουρνουά σε σχέση με τη βαθμολογία τους σε πίνακες αξιολόγησης της ομοσπονδίας και τα υπόλοιπα κριτήρια.
- iii. Θέσπιση καθορισμένων διαδικασιών διά των οποίων κατά τη λήψη αποφάσεων που αφορούν και επηρεάζουν τα παιδιά αθλητές να λαμβάνεται υπόψη η **Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού** (ενδεικτικά αναφέρω ότι πρέπει να αξιολογούνται τα ειδικά χαρακτηριστικά του κάθε αθλητή, η προσπάθεια, η συνέπεια, η πρόδοός του, η

βαθμολογική του κατάταξη, λαμβάνοντας και τις απόψεις των προπονητών, των γονιών του αθλητή, του ίδιου του αθλητή κ.α.). Η κάθε σχετική απόφαση θα πρέπει να τεκμηριώνεται εξατομικευμένα. Επισημαίνω ότι στις περιπτώσεις όπου, το συμφέρον ενός παιδιού ή μιας ομάδας παιδιών έρχεται σε σύγκρουση με το συμφέρον άλλου παιδιού ή μιας άλλης ομάδας παιδιών ή των παιδιών γενικά, τότε η επίλυση της σύγκρουσης αυτής γίνεται **στη βάση της περίπτωσης**, προσεκτικά ισορροπώντας τα συμφέροντα όλων των μερών και προσπαθώντας να εξευρεθεί μια λύση που να εξυπηρετεί όλα τα παιδιά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Στ. Κατακλείδα

23. Η επιλογή ενασχόλησης με τον αθλητισμό προσφέρει στα παιδιά πολλές ευκαιρίες για υγιή ανάπτυξη και ευημερία. Η βαρύτητα που αποδίδεται στον αθλητισμό υπογραμμίζει την υποχρέωση του Κράτους να λάβει τα κατάλληλα μέτρα που να διασφαλίζουν ότι τα παιδιά θα αποκομίσουν τα οφέλη του στον μέγιστο βαθμό και θα απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα που τους κατοχυρώνει η Σύμβαση. Σε αυτό το πλαίσιο, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να δοθεί στη μεταχείριση των παιδιών αθλητών, ως σημαντικού παράγοντα που κρίνει την παραμονή τους στον χώρο του αθλητισμού.

24. Η παρούσα Θέση²² αφορά σε ανεπάρκειες και προβλήματα αναφορικά με τον τρόπο μεταχείρισης των παιδιών αθλητών και περιλαμβάνει διαπιστώσεις και εισηγήσεις που αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση των συνθηκών ενασχόλησής τους με τον αθλητισμό, στη βάση των δικαιωμάτων τους.

25. Ως εκ τούτου, διαβιβάζεται στον Υπουργό Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, στον Πρόεδρο του ΚΟΑ, στον Πρόεδρο της ΚΟΕ, στον Πρόεδρο της ΕΟΤΚ, στον Πρόεδρο της ΚΙΟ, στον Πρόεδρο της ΚΟΓ, στον Πρόεδρο της ΚΟΕΚ, στον Πρόεδρο της ΚΟΚ, στον Πρόεδρο της ΚΟΚΑΧ, στον Πρόεδρο της ΚΟΚΩΠ, στον Πρόεδρο της ΚΟΜ, στον Πρόεδρο της ΚΟΞ, στον Πρόεδρο της ΚΟΠ, στον Πρόεδρο της ΚΟΠΕ, στον Πρόεδρο της ΚΟΠΟ, στον Πρόεδρο της ΚΟΤΟΞ, στον Πρόεδρο της ΟΑΚ, στον Πρόεδρο της ΠΟΑΠ, στον πρόεδρο της ΣΚΟΚ καθώς και σε λίστα σωματείων για

---

²² Η παρούσα Θέση βρίσκεται αναρτημένη στην ιστοσελίδα της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού www.childcom.org.cy στον σύνδεσμο «Επίσημες Θέσεις, Εκθέσεις και Παρίσματα της Επιτρόπου».

τα οποία υποβλήθηκε παράπονο σχετικά με μεταχείριση παιδιού αθλητή, για δικές τους ενέργειες στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Παράλληλα, κοινοποιείται στον Πρόεδρο και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας και Πολιτισμού και στον Πρόεδρο και Μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών για σκοπούς κοινοβουλευτικού ελέγχου, καθώς και στον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας, στον Πρόεδρο του Παγκύπριου Συνδέσμου Ποδοσφαιριστών και σε παραπονούμενους για σκοπούς ενημέρωσης.

Δέσπω Μιχαηλίδου
Επίτροπος Προστασίας των
Δικαιωμάτων του Παιδιού

Λευκωσία, Απρίλιος 2022

Ар. Фак.: Г.Е.П. 11.11.45	Г.Е.П. 11.17.07.10.93	Г.Е.П. 11.17.07.10.150
Г.Е.П. 11.17.07.10.06	Г.Е.П. 11.17.07.10.98	Г.Е.П. 11.17.07.10.151
Г.Е.П. 11.17.07.10.37	Г.Е.П. 11.17.07.10.100	Г.Е.П. 11.17.07.10.162
Г.Е.П. 11.17.07.10.55	Г.Е.П. 11.17.07.10.102	Г.Е.П. 11.17.07.10.164
Г.Е.П. 11.17.07.10.62	Г.Е.П. 11.17.07.10.107	Г.Е.П. 11.17.07.10.166
Г.Е.П. 11.17.07.10.64	Г.Е.П. 11.17.07.10.109	Г.Е.П. 11.17.07.10.169
Г.Е.П. 11.17.07.10.68	Г.Е.П. 11.17.07.10.112	Г.Е.П. 11.17.07.10.179
Г.Е.П. 11.17.07.10.70	Г.Е.П. 11.17.07.10.116	Г.Е.П. 11.17.07.10.180
Г.Е.П. 11.17.07.10.72	Г.Е.П. 11.17.07.10.129	Г.Е.П. 11.17.07.10.181
Г.Е.П. 11.17.07.10.73	Г.Е.П. 11.17.07.10.130	Г.Е.П. 11.17.07.10.182
Г.Е.П. 11.17.07.10.74	Г.Е.П. 11.17.07.10.134	Г.Е.П. 11.17.07.10.185
Г.Е.П. 11.17.07.10.77	Г.Е.П. 11.17.07.10.136	Г.Е.П. 11.17.07.10.186
Г.Е.П. 11.17.07.10.80	Г.Е.П. 11.17.07.10.138	Г.Е.П. 11.17.07.10.187
Г.Е.П. 11.17.07.10.83	Г.Е.П. 11.17.07.10.145	Г.Е.П. 11.17.07.10.188
Г.Е.П. 11.17.07.10.85	Г.Е.П. 11.17.07.10.146	Г.Е.П. 11.17.017.25
Г.Е.П. 11.17.07.10.87	Г.Е.П. 11.17.07.10.148	
Г.Е.П. 11.17.07.10.92	Г.Е.П. 11.17.07.10.149	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Γ.1 Γενική περιγραφή παραπόνων

9. Ακολουθεί μια γενική περιγραφή των θεματικών των παραπόνων που υποβλήθηκαν στο Γραφείο μου σε σχέση με τη μεταχείριση των παιδιών στον χώρο του αθλητισμού.

9.1 Παράπονα που αφορούσαν μη ενδεδειγμένη συμπεριφορά προπονητή απέναντι σε παιδιά αθλητές είτε κατά τη διάρκεια αγώνα είτε κατά την προπόνηση.

Συγκεκριμένα:

(i) Τα μέλη της ΟΕΣ σε συνάντηση που είχαν με την ΕΠΔΠ αναφέρθηκαν σε περιπτώσεις κατά τις οποίες παιδί τυγχάνει μη σωστού χειρισμού από τον προπονητή του. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στην αναπαραγωγή στερεοτύπων (σωματότυπος, φύλο κ.α.) από προπονητές και εισηγήθηκαν την ανάγκη επιμόρφωσης όλων των ατόμων που ασχολούνται με τον αθλητισμό. Χαρακτηριστικό είναι το σχόλιο:

«Στο ΓΣΠ ο προπονητής μου δεν μου έδινε σημασία [στον στίβο] γιατί δεν ήμουν ψηλή με μακριά πόδια. Έλεγε συνεχώς "θα πρέπει να χάσετε βάρος" και τέτοια και ξέρω πολλά άτομα που έχουν ανορεξία».

Περαιτέρω, σημείωσαν ότι δεν υπάρχει μηχανισμός υποβολής παραπόνου από τα παιδιά, αλλά και όταν υπάρχει δεν τον αξιοποιούν για να μην υποστούν συνέπειες, όπως για παράδειγμα την αλλαγή της συμπεριφοράς του προπονητή.

Όταν ερωτήθηκαν, με ποιο τρόπο χειρίζονται τέτοια θέματα όταν αυτά προκύψουν, οι Έφηβοι Σύμβουλοι είπαν:

«Το κουτσομπολεύουμε με συναθλητές μας και κανένας δεν έχει το θάρρος να το πει. Ο προπονητής μου επειδή συμμετείχε σε Ολυμπιακούς νομίζει ότι είναι κάποιος. Κάνουμε υπομονή μπας και αλλάξει κάτι».

«Γενικά υπάρχει μια στάση απάθειας, γιατί δεν θα πάνε οι μικροί να πουν για τον προπονητή τους. Ακόμη και οι αθλητές διστάζουν να μιλήσουν και ακόμα και αν μιλήσουν θα πάρουν την κλασική απάντηση "δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι"».

«Εμάς πέρσι δεν μας έδιναν τα χαρτιά για να φύγουμε από την ομάδα».

(ii) Προπονητής καλαθόσφαιρας ο οποίος, σύμφωνα με τα παράπονα, κατ' επανάληψη παρουσιάζει μη ενδεδειγμένη συμπεριφορά προς αθλητές και διαιτητές κατά τη διάρκεια

αγώνων καλαθόσφαιρας (φωνάζει, ασκεί λεκτική βία, εκφοβίζει τόσο τους παίκτες της δικής του ομάδας όσο και της αντίπαλης, δημιουργεί ένταση). Επιπλέον, γίνεται αναφορά ότι σε συγκεκριμένο περιστατικό, με το πέρας αγώνα, χτύπησε στο πρόσωπο πατέρα παιδιού, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.145, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.149.

Ο Γενικός Διευθυντής της ΚΟΚ σε επιστολή ημερομηνίας 03/10/2020, απαντώντας σε σχετική παρέμβασή μου, σημειώνει ότι *«Όπου υπήρξε καταγγελία από τον Διαιτητή του αγώνα [...] η υπόθεση παραπέμφθηκε μέσω του Πειθαρχικού Εισαγγελέα της ΚΟΚ, στον Αθλητικό Δικαστή της ΚΟΚ και επιβλήθηκαν σχετικές ποινές ανάλογα με την καταγγελία»*. Επιπρόσθετα σημειώνεται ότι *«Στον προπονητή έχει δοθεί αυστηρή προειδοποίηση, ασχέτως εάν αποδείχθηκε ή όχι η εμπλοκή του στο επεισόδιο που αναφέρεται και εάν η συμπεριφορά του κάποιες φορές είναι εκτός γραμμής ή παραβιάζει δικαιώματα των παιδιών, αυτό δεν θα γίνει αποδεκτό και θα υπάρξουν σοβαρές κυρώσεις»*.

(iii) Ισχυρισμοί για προπονητή που κατά τη διάρκεια αγώνα καλαθόσφαιρας, ενώ κάλεσε αναπληρωματική αθλήτρια της ομάδας του να ετοιμαστεί για να εισέλθει στον αγώνα, άρχισε να της φωνάζει και την έσπρωξε να καθίσει, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.150.

Ο πρόεδρος του τμήματος καλαθόσφαιρας του σωματείου, σε επιστολή ημερομηνίας 25/06/2020 αναφέρει ότι δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση και αναβάθμιση των γνώσεων των προπονητών της ακαδημίας επισημαίνοντας ότι η ομάδα διατηρεί σύμβαση με αθλητική ψυχολόγο η οποία δίνει συμβουλές για την ορθότερη προσέγγιση των προπονητών σε σχέση με τον ψυχισμό του εκάστοτε παιδιού. Σε επιστολή του Γενικού Διευθυντή της ΚΟΚ ημερομηνίας 24/07/2020, η οποία μου κοινοποιήθηκε από τους παραπανούμενους σημειώνεται ότι η ομοσπονδία προσπαθεί να αλλάξει τους πειθαρχικούς της κανονισμούς και γι' αυτό βρίσκεται *«σε επαφή με την Πρέσβειρα δικαιωμάτων του παιδιού της ΚΟΚ, για συμπερίληψη προνοιών στους σχετικούς κανονισμούς, που να αναφέρουν κακές συμπεριφορές και προς αθλητές της ίδιας τους της ομάδας ή ακόμα και κακές συμπεριφορές που αναγνωρίζονται πιο δύσκολα όπως π.χ. bullying»*.

(iv) Παραπανούμενος πατέρας ανέφερε ότι προπονητής ιστιοπλοΐας επέδειξε, σε διάφορες περιπτώσεις, προσβλητική συμπεριφορά προς το παιδί του κατά τη διάρκεια των προπονήσεων, είτε ασκώντας κριτική με ειρωνικό ύφος για το ρολόι που φορούσε είτε εξευτελίζοντάς το για το μαγιό του μπροστά στα υπόλοιπα παιδιά. Ακόμα, σύμφωνα με το παράπονο, όταν το παιδί έκανε λάθος κατά τη διάρκεια αγώνα, ο προπονητής άρχισε να του φωνάζει και να το προσβάλλει, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.166.

Απαντώντας σε σχετική παρέμβασή μου, ο Πρόεδρος της Κυπριακής Ιστιοπλοϊκής Ομοσπονδίας (ΚΙΟ) σε επιστολή ημερομηνίας 08/02/2021 σημειώνει ότι η ομοσπονδία εφαρμόζει εθελοντικό Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Εκπαίδευσης (ΕΠΑΕ) το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει και πολιτικές πρόληψης και προστασίας του παιδιού. Από τους δέκα ομίλους της ομοσπονδίας που διατηρούν αθλητικά τμήματα μόνο οι τέσσερις έχουν ενταχθεί, αλλά από το 2022 και έπειτα καθίσταται υποχρεωτική η ένταξη στο ΕΠΑΕ για τους ομίλους που επιθυμούν να λαμβάνουν μέρος στις επίσημες διοργανώσεις της ΚΙΟ. Στην ίδια επιστολή διευκρινίζεται ότι *«τουλάχιστον μέχρι και την υποχρεωτική ένταξη Ομίλων / Σωματείων στο ΕΠΑΕ, η αρμοδιότητα της ΚΙΟ και των οργάνων της περιορίζεται σε περιστατικά και συμβάντα τα οποία λαμβάνουν χώρα μόνο σε επίσημες διοργανώσεις αυτής»*.

(v) Ισχυρισμοί για υβριστική συμπεριφορά προπονητή προς παιδί αθλητή πετόσφαιρας κατά τη διάρκεια προπονήσεων, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.179.

(vi) Παράπονο σύμφωνα με το οποίο προπονητής ομάδας πετόσφαιρας ασκούσε ψυχολογική πίεση προς παιδί το οποίο ζήτησε μεταγραφή σε άλλη ομάδα, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.129.

(vii) Παράπονο σχετικά με προπονητή ομάδας πετόσφαιρας που φώναζε με άσχημο τρόπο σε παιδί αθλητή, αλλά και περιστατικό κατά το οποίο έσπρωξε το παιδί κατά τη διάρκεια του time out, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.134.

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Πετοσφαίρισης (ΚΟΠΕ) σε επιστολή ημερομηνίας 02/04/2019 προς την ΕΠΔΠ αναφέρει ότι η παραπονούμενη μητέρα επικοινωνήσε τηλεφωνικά με την ομοσπονδία, η οποία την ενημέρωσε ότι πρέπει να υποβάλει γραπτώς το παράπονό της ώστε να μπορεί να διεξαχθεί διερεύνηση.

Το σωματείο σε επιστολή ημερομηνίας 12/06/2019 προς την ΕΠΔΠ αναφέρει ότι *«το Σωματείο μας δεν έχει ούτε τους μηχανισμούς αλλά και την εξουσία για διερεύνηση τέτοιων υποθέσεων και σεβόμενοι απόλυτα τα δικαιώματα οποιουδήποτε παιδιού, αποφασίστηκε όπως τερματίσει άμεσα την συνεργασία του Σωματείου με τον υπ' αναφορά προπονητή»*.

(viii) Παράπονο σύμφωνα με το οποίο παιδί αθλητής ένιωσε αδιαθεσία κατά τη διάρκεια αγώνα beach volley και ζήτησε από τον προπονητή του medical time-out. Ωστόσο, η απάντησή του ήταν αρνητική και συνοδευόταν από φωνές προς το παιδί για να συνεχίσει τον αγώνα. Σε άλλη περίπτωση, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, ο

συγκεκριμένος προπονητής επέλεξε αθλητή για συμμετοχή σε ευρωπαϊκό πρωτάθλημα beach volley, αλλά στη συνέχεια ενημέρωσε τον πατέρα του παιδιού ότι θα αντικατασταθεί από άλλο αθλητή, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.68.

Η ΚΟΠΕ σε επιστολή ημερομηνίας 07/03/2017, μέσω του δικηγόρου της, αναφέρει ότι *«οι προπονητές υπόκεινται στους κανονισμούς του αθλήματος (τόσο της Ομοσπονδίας όσο και τους διεθνείς) καθώς και στον έλεγχο των οργάνων αυτής (πχ Δικαστική Επιτροπή κτλ)»*.

(ix) Παράπονο το οποίο αναφέρεται σε περίπτωση παιδιού αθλητή που διέκοψε τη συμμετοχή του σε αγώνα τοξοβολίας για λόγους υγείας. Ακολούθως, ο πατέρας του παιδιού ζήτησε άδεια από τους ομοσπονδιακούς προπονητές να το μεταφέρει στο ξενοδοχείο που διέμενε η ομάδα. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, έλαβε απάντηση ότι ο αθλητής πρέπει να παραμείνει στο γήπεδο μαζί με όλη την ομάδα, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.186.

Το σωματείο του αθλητή, με επιστολή ημερομηνίας 02/11/2021 προς την Κυπριακή Ομοσπονδία Τοξοβολίας (ΚΟΤΟΞ) ζήτησε ενημέρωση σχετικά με τις οδηγίες που έχουν οι ομοσπονδιακοί προπονητές για τον τρόπο αντιμετώπισης και τους χειρισμούς στις περιπτώσεις αθλητών που ασθενούν κατά τη διάρκεια αγώνων.

Η ΚΟΤΟΞ σε επιστολή ημερομηνίας 14/02/2022 προς το σωματείο αναφέρει ότι ο αθλητής τη συγκεκριμένη μέρα *«είχε εξεταστεί από την γιατρό του γηπέδου και δεν εντόπισε οτιδήποτε ανησυχητικό εκτός από ένα ελαφρύ ερεθισμό στο λαιμό»*.

Ωστόσο, δεν φαίνεται να έχει απαντηθεί το ερώτημα που έθεσε το σωματείο προς την ομοσπονδία.

(x) Παράπονο σύμφωνα με το οποίο προπονητής και άλλος αθλητικός παράγοντας ομάδας ποδοσφαίρου ασκούσαν ψυχολογική πίεση προς παιδί το οποίο ζήτησε μεταγραφή σε άλλη ομάδα, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.109.

(xi) Παράπονα που αφορούσαν άσκηση ψυχολογικής πίεσης, λεκτικής κακοποίησης ή/και επίδειξη υβριστικής συμπεριφοράς από προπονητές προς παιδιά αθλητές, κατά τη διάρκεια ποδοσφαιρικών αγώνων ή/και προπονήσεων, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.55, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.62, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.83, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.116, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.130, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.148, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.180.

Η Παγκύπρια Ομοσπονδία Ακαδημιών Ποδοσφαίρου (ΠΟΑΠ) μέσω της επιστολής ημερομηνίας 11/10/2016 του νομικού της τμήματος αναφέρει ότι τα μέλη της

προσλαμβάνουν μόνο προπονητές οι οποίοι είναι κάτοχοι διπλωμάτων της UEFA, τα οποία «εκδίδονται από την ΚΟΠ και αποκτώνται μετά από παρακολούθηση σειράς σεμιναρίων / μαθημάτων που διοργανώνει και / ή προσφέρει η ΚΟΠ». Ακόμα, όπως αναφέρει η ίδια επιστολή, απαιτείται «προσκόμιση Δελτίου Λευκού Ποινικού Μητρώου, με ημερομηνία έκδοσης: ΟΧΙ πέραν των 6 μηνών».

Στην επιστολή ημερομηνίας 13/01/2017 της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου (ΚΟΠ) σημειώνεται ότι «Ομάδες που λαμβάνουν μέρος στα Πρωταθλήματα της ΚΟΠ θα πρέπει να προσλαμβάνουν προσοντούχους και/ή διπλωματούχους προπονητές, αναλόγως του Πρωταθλήματος, τα προσόντα και/ή διπλώματα των οποίων αποστέλλονται στην ΚΟΠ προς έγκριση, πριν την έναρξη των Πρωταθλημάτων». Επιπλέον, στην ίδια επιστολή αναφέρεται ότι απαιτείται η προσκόμιση λευκού ποινικού μητρώου και ότι η ΚΟΠ διοργανώνει σειρά μαθημάτων για την απόκτηση διπλώματος προπονητή.

(xii) Ισχυρισμοί για χειροδικία από προπονήτρια σε δεκάχρονη αθλήτρια ενόργανης γυμναστικής κατά τη διάρκεια προπονήσεων, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.164.

Η Κυπριακή Ομοσπονδία Γυμναστικής (ΚΟΓ) σε επιστολή ημερομηνίας 20/10/2020 αναφέρει ότι οι προπονητές της ομοσπονδίας έχουν τα απαραίτητα προσόντα, γνωρίζοντας ότι η βία δεν είναι μέθοδος εκμάθησης. Περαιτέρω σημειώνει ότι «Σε κάθε προπονητικό χώρο έχουν οριστεί υπεύθυνοι οι οποίοι βρίσκονται εκεί κατά τη διάρκεια των προπονήσεων και εάν έρθουν στην αντίληψη τους περιστατικά βίας τότε άμεσα ενημερώνουν την ΚΟΓ». Ωστόσο, το συγκεκριμένο περιστατικό δεν έγινε στην παρουσία του υπεύθυνου της αίθουσας.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας σε επιστολή ημερομηνίας 15/12/2020 αναφέρει ότι διερευνάται ποινική υπόθεση.

(xiii) Παράπνονο σύμφωνα με το οποίο χοροδιδάσκαλος σε σχολή χορού ασκούσε λεκτική και ψυχολογική βία στα παιδιά χορευτές, συμπεριφερόταν με υποτιμητικό και προσβλητικό τρόπο και σε κάποιες περιπτώσεις ασκούσε σωματική βία, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.138.

Ο Αρχηγός Αστυνομίας σε επιστολή ημερομηνίας 30/07/2019 σημειώνει ότι ο παραπονούμενος πολίτης θα πρέπει να προβεί σε επίσημη καταγγελία ώστε η Αστυνομία να προβεί σε ενέργειες.

(xiv) Παράπνονο γονιών οι οποίοι ανέφεραν ότι κατά τη διάρκεια τσακωμού του δεκάχρονου παιδιού τους με άλλο παιδί την ώρα της προπόνησης στο άθλημα της κολύμβησης, παρενέβη ο προπονητής μεταφέροντας το παιδί τους σε ένα γραφείο με άλλους προπονητές, όπου το απείλησε ότι “υπάρχουν φυλακές ανηλίκων” και το κράτησε εκεί μέχρι να το παραλάβει η μητέρα του. Ακολούθως, ο προπονητής ενημέρωσε τη μητέρα ότι το παιδί δεν θα γίνεται πλέον δεκτό στο κολυμβητήριο επειδή δεν τον σεβάστηκε, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.162.

Η Γενική Διευθύντρια του ΚΟΑ σε επιστολή της ημερομηνίας 31/03/2021 προς εμένα αναφέρει ότι *«οι αρμόδιες Ομοσπονδίες στις οποίες απευθυνόμαστε ζητώντας έρευνα από τα σωματεία μέλη τους, αναλόγως το περιστατικό, μας έχουν απαντήσει ότι εάν τα περιστατικά δεν συμβαίνουν κατά τη διάρκεια επίσημων αγώνων / διοργάνωσης της Ομοσπονδίας, τότε δεν έχουν αρμοδιότητα ούτε δικαιοδοσία να υπεισέρχονται στα εσωτερικά των ομίλων μελών της, τα οποία αποτελούν ανεξάρτητα εγγεγραμμένα σωματεία με δικούς τους εσωτερικούς και/ή άλλους κανονισμούς»*.

(xv) Παράπνονα σύμφωνα με τα οποία η συμπεριφορά προπονητή ναυτικού ομίλου ήταν περιφρονητική, προσβλητική και απότομη προς παιδιά τα οποία επέλεξαν να γυμνάζονται σε άλλο γυμναστήριο από αυτό που τους υπέδειξε ο προπονητής τους. Σύμφωνα με τους παραπνοούμενους οι εγκαταστάσεις του γυμναστηρίου στο οποίο παρέπεμψε τα παιδιά ο προπονητής ήταν ακατάλληλες, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.70, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.72, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.73.

(xvi) Παράπνονο που αφορούσε παιδί αθλητή στη ξιφασκία ο οποίος έλαβε μεταγραφή από ένα σωματείο σε άλλο λόγω κακής σχέσης με τον προπονητή του, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.77.

Σε επιστολή ημερομηνίας 18/09/2017 της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ξιφασκίας (ΚΟΞ) προς την ΕΠΔΠ αναφέρεται ότι εάν ο γονέας είχε παράπνομο από τη συμπεριφορά του προπονητή θα έπρεπε να αποταθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο του σωματείου και ακολούθως, εάν δεν ικανοποιηθεί, να αποταθεί στη Δικαστική Επιτροπή της ομοσπονδίας.

(xvii) Παράπνομο σχετικά με πρόσληψη στη θέση ομοσπονδιακού προπονητή της Σκοπευτικής Ομοσπονδίας Κύπρου (ΣΚΟΚ) ατόμου του οποίου η αίτηση δεν πληρούσε όλους τους όρους της προκήρυξης θέσης και πρόσληψη βοηθού ομοσπονδιακού προπονητή χωρίς να έχει προκηρυχθεί διαδικασία πλήρωσης της συγκεκριμένης θέσης, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.185.

9.2 Παράπονα σχετικά με μη ενδεδειγμένη συμπεριφορά και έλλειψη προσόντων από άτομα που εργάζονται στον χώρο του αθλητισμού και έρχονται σε επαφή με παιδιά.

Συγκεκριμένα:

(i) Εργαζόμενος του ΚΟΑ που παρευρισκόταν σε όλες τις προπονήσεις και τους αγώνες ομάδας καλαθόσφαιρας, ασκούσε ψυχολογική πίεση προς τους αθλητές, προσβάλλοντας και μειώνοντάς τους, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.102.

Σε επιστολή ημερομηνίας 10/07/2018 ο Πρόεδρος του ΚΟΑ, απαντώντας σε σχετική παρέμβαση της ΕΠΔΠ, αναφέρει ότι ο συγκεκριμένος υπάλληλος του ΚΟΑ παρέχει υπηρεσίες στο εν λόγω σωματείο σε εθελοντική βάση και ότι το θέμα της συμπεριφοράς του τυγχάνει χειρισμού από τον νομικό σύμβουλο του σωματείου. Επίσης, σημειώνει ότι από το 2016 ο ΚΟΑ έχει συστήσει γραφείο καταγγελιών και παραπόνων το οποίο διερευνά όλες τις υποθέσεις που αναφέρονται σε αθλητικά ζητήματα.

Ο πρόεδρος του σωματείου σε επιστολή του ημερομηνίας 18/03/2019 προς την ΕΠΔΠ αναφέρει ότι ως σωματείο δεν έχουν εξουσία στον συγκεκριμένο υπάλληλο, δεν εργοδοτείται από το σωματείο, παραβρίσκεται οικειοθελώς στις προπονήσεις *«και δεν έχουμε δύναμη να απαγορεύσουμε κάτι τέτοιο, πλην της αστυνομίας ή με διάταγμα δικαστηρίου»*.

(ii) Πρόσληψη ψυχολόγου από τη ΣΚΟΚ ο οποίος, σύμφωνα με το παράπονο, δεν είναι εγγεγραμμένος στα μητρώα του Συμβουλίου Εγγραφής Ψυχολόγων Κύπρου.

Όπως φαίνεται στα επισυναπτόμενα του παραπόνου, η ΣΚΟΚ έστειλε επιστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ημερομηνίας 18/03/2021 προς τους αθλητές για συνάντηση με τον γυμναστή και τον ψυχολόγο της ομοσπονδίας. Ακολούθως, η ομοσπονδία σε επιστολή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ημερομηνίας 13/04/2021 αναφέρεται πλέον σε Σύμβουλο Αθλητικής Απόδοσης της ΣΚΟΚ για το άτομο που αρχικά φερόταν ως ψυχολόγος. Περαιτέρω, ο πρόεδρος της ΣΚΟΚ σε επιστολή ημερομηνίας 08/05/2021 ενημερώνει παραπονούμενο πατέρα παιδιού αθλητή ότι κατά την αξιολόγηση των προσόντων του συγκεκριμένου υποψηφίου διαπιστώθηκε ότι δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις πρόσληψης και ως εκ τούτου ουδέποτε προσλήφθηκε ή εργοδοτήθηκε από την ομοσπονδία, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.185.

9.3 Παράπονα σχετικά με συμπεριφορά φιλάθλων, γονιών, παραγόντων σωματείων και άλλων ενηλίκων προς παιδιά αθλητές κατά τη διάρκεια αγώνων ή/και προπονήσεων.

Συγκεκριμένα:

(i) Φίλαθλοι/οπαδοί της γηπεδούχου ομάδας εκδήλωναν ανάρμοστη συμπεριφορά, με υβριστικό περιεχόμενο και απαράδεκτους χαρακτηρισμούς για την αντίπαλη ομάδα, κατά τη διάρκεια αγώνα καλαθόσφαιρας, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.136.

Σε επιστολή Αξιολόγησης²³ ημερομηνίας 26/05/2020 προς την ΚΟΚ, σημείωσα ότι αποτελεί παράδειγμα καλής πρακτικής διασφάλισης των δικαιωμάτων του παιδιού η ανάρτηση στην ιστοσελίδα της ΚΟΚ του εντύπου «Καλαθόσφαιρα και δικαιώματα του παιδιού»²⁴ που ετοίμασε η Πρέσβειρα Δικαιωμάτων του Παιδιού της ΚΟΚ και του εντύπου του ΚΟΑ «Κώδικας Ηθικής Συμπεριφοράς στον αθλητισμό»²⁵. Για καλύτερη ενημέρωση του παιδιού και των γονιών του, εισηγήθηκα όπως τους δίνονται τα δύο αυτά έντυπα κατά την εγγραφή σε μια ομάδα. Στη βάση των εισηγήσεών μου, ο Γενικός Διευθυντής της ΚΟΚ σε επιστολή ημερομηνίας 26/06/2020 προς εμένα, ανέφερε ότι θα ενημερωθούν τα σωματεία μέλη της ΚΟΚ ώστε τα δύο έντυπα να δίνονται στα παιδιά κατά την εγγραφή τους.

(ii) Μη ενδεδειγμένη συμπεριφορά ενηλίκων προς παιδιά μέλη ακαδημίας αντισφαίρισης, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.92.

Σε επιστολή ημερομηνίας 30/06/2018 προς την ΕΠΔΠ, ως απάντηση στην παρέμβασή της, ο πρόεδρος του ομίλου αναφέρει ότι υπάρχουν χώροι στους οποίους δεν ενδείκνυται η παρουσία ανηλίκων. Όταν παρατηρείται παρουσία ανηλίκων στους χώρους αυτούς τότε τους ζητούν με ευγένεια να αποχωρήσουν ή υποδεικνύουν στους γονείς τους να μην επιτρέπουν κάτι τέτοιο στο μέλλον.

(iii) Γονείς θεατές οι οποίοι βρίζουν, φωνάζουν σε βάρος παιδιών τόσο της δικής τους ομάδα όσο και της αντίπαλης σε αγώνες ποδοσφαίρου, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.55, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.112.

---

²³ ΓΕΠ 11.17.07.10.136

²⁴ <https://www.cbf.basketball/el/file/rAOlfxGt3yf2nxXo9+AUZw==/>

²⁵ <https://cyprusssports.org/gr/download-area/file/360-%CE%BA%CF%8E%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CF%82-%CE%B7%CE%B8%CE%B9%CE%BA%CE%AE%CF%82-%CF%83%CF%85%CE%BC%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%AC%CF%82.html>

Σε επιστολή ημερομηνίας 13/01/2017 της ΚΟΠ προς την ΕΠΔΠ σημειώνεται ότι *«Ανάλογα με την σοβαρότητα των επεισοδίων και την ιδιότητα των παραβατών, εφόσον τα πρόσωπα αυτά εμπίπτουν κάτω από τους Πειθαρχικούς Κανονισμούς της ΚΟΠ, τιμωρούνται σύμφωνα με τους Πειθαρχικούς Κανονισμούς της ΚΟΠ. Ο εκάστοτε διαιτητής αγώνος θα πρέπει να σημειώνει στο φύλο αγώνος οιαδήποτε παράβαση και ακολούθως ο Πειθαρχικός Εισαγγελέας της ΚΟΠ, όπου διαπιστώνεται παράβαση, παραπέμπει τον αδικοπραγούντα στον Αθλητικό Δικαστή. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, ποινές επιβάλλονται και στα Σωματεία στα οποία ανήκουν οι παραβάτες»*.

Στην επιστολή ημερομηνίας 11/10/2016 του νομικού της τμήματος της ΠΟΑΠ σημειώνεται ότι *«Για την πρόληψη και αντιμετώπιση της ανάρμοστης συμπεριφοράς ενηλίκων, σε αγώνες που διεξάγονται στα πλαίσια των πρωταθλημάτων ποδοσφαίρου που διοργανώνει η ΠΟΑΠ, η Ομοσπονδία έχει τροχοδρομήσει την έκδοση κανονισμών για την πρόληψη και την καταστολή τέτοιων και/ή παρόμοιων επεισοδίων και περιστατικών»*.

(iv) Πρόκληση επεισοδίων μεταξύ γονιών κατά τη διάρκεια ποδοσφαιρικού αγώνα, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.62.

Στην επιστολή ημερομηνίας 13/01/2017 της ΚΟΠ προς την ΕΠΔΠ αναφέρεται ότι για τα επεισόδια το εν λόγω σωματείο παραπέμφθηκε στον Αθλητικό Δικαστή και επιβλήθηκε πρόστιμο.

(v) Αξίζει να σημειωθεί ότι ο φανατισμός που υπάρχει εκ μέρους των γονέων εντοπίστηκε και από τα μέλη της ΟΕΣ. Μάλιστα αναφέρθηκε ότι αποτελεί εμπειρία βίας την οποία βιώνουν τα παιδιά στον χώρο του αθλητισμού.

9.4 Παράπονα που αφορούσαν καταλληλότητα αθλητικών εγκαταστάσεων.

Συγκεκριμένα:

(i) Παράπονα σύμφωνα με τα οποία προπονητής ναυτικού ομίλου απαγόρευε σε παιδιά αθλητές να εκγυμνάζονται για σκοπούς διατήρησης της φυσικής τους κατάστασης σε ιδιωτικά γυμναστήρια και τα παρέπεμπε στο γυμναστήριο του κολυμβητηρίου Λευκωσίας, όπου ο όμιλος εργοδότησε γυμνάστρια. Ωστόσο, οι παραπονούμενοι γονείς αναφέρουν ότι οι εγκαταστάσεις του συγκεκριμένου γυμναστηρίου ήταν ακατάλληλες. Μάλιστα ένα εκ των παιδιών για τα οποία λήφθηκε παράπονο αντιμετώπιζε κάποιο

ορθοπεδικό θέμα για το οποίο χρειαζόταν ειδικές ασκήσεις από εξειδικευμένο γυμναστή, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.70, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.72, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.73.

Σε επιστολή ημερομηνίας 25/01/2017, που λήφθηκε ως απάντηση στην παρέμβαση της ΕΠΔΠ, ο πρόεδρος του ΚΟΑ αναφέρει ότι το κολυμβητήριο Λευκωσίας ανήκει στον Δήμο Λευκωσίας ο οποίος ως ιδιοκτήτης έχει την ευθύνη εξασφάλισης των σχετικών αδειών και πιστοποιητικών καταλληλότητας. Εντούτοις, *«Ο Δήμος Λευκωσίας δεν έχει προσκομίσει τα σχετικά πιστοποιητικά»*. Ειδικά για τον χώρο εκγύμνασης αναφέρει ότι *«δεν αποτελεί γυμναστήριο με την αυστηρή έννοια του Νόμου, αλλά χώρο τον οποίον χρησιμοποιούν αθλητές οι οποίοι συνοδεύονται από τους προπονητές τους και βεβαίως δεν απευθύνεται στο ευρύ κοινό»*.

Σχετικά με τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία του υπό αναφορά χώρου εκγύμνασης ο πρόεδρος του ΚΟΑ σε επιστολή του ημερομηνίας 01/03/2018 παραπέμπει στους περί Ιδιωτικών Σχολών Γυμναστικής Κανονισμούς του 1995 (άρθρο 25 των περί ΚΟΑ Νόμων 1969-1993).

(ii) Παράπονο από γονείς, αθλητές και προπονητές σχετικά με ακατάλληλες εγκαταστάσεις χώρου προπονήσεων ακαδημίας Ξιφασκίας. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς απομακρύνθηκαν αθλητικές πίστες που χρησιμοποιούνταν για διεξαγωγή προπόνησης και αγώνων, ο χώρος δεν ήταν καθαρός και όταν έβρεχε έσταζε νερό στο εσωτερικό, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.107.

Σε επιστολή της ΚΟΞ ημερομηνίας 09/07/2018 αναφέρεται ότι ο χώρος αυτός είχε διατεθεί από τον ΚΟΑ στην ομοσπονδία μέχρι το 2017, ότι οι τέσσερις αγωνιστικές πίστες αλουμινίου αποτελούν περιουσιακό της στοιχείο και τοποθετήθηκαν εκεί για τη διεξαγωγή αγώνων. Ωστόσο, εξυπηρετούσε και τις προπονήσεις αθλητών. Ακολούθως, η ομοσπονδία απομάκρυνε τις αγωνιστικές πίστες λόγω προσπάθειας οργάνωσης μη εγκεκριμένων αγώνων από ένα σωματείο και μία ακαδημία. Στη θέση τους τοποθετήθηκαν πίστες προπόνησης.

(iii) Μη ύπαρξη αποδυτηρίων για αποκλειστική χρήση από παιδιά σε κολυμβητήριο του ΚΟΑ. Μάλιστα, σύμφωνα με το παράπονο, παρατηρήθηκε ελαστικότητα στην είσοδο γυναικών στα αντρικά αποδυτήρια για να βοηθήσουν τα παιδιά τους να ντυθούν μετά το κολύμπι. Ωστόσο, δεν παρατηρήθηκε ανάλογη ελαστικότητα στην είσοδο αντρών στα γυναικεία αποδυτήρια, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.06.

Ο Γενικός Διευθυντής του ΚΟΑ σε επιστολή ημερομηνίας 05/06/2012 αναφέρει ότι «Τα αποδυτήρια στα Κολυμβητήρια του Οργανισμού, δεν διαθέτουν ατομικές καμπίνες όπου θα μπορούν οι γονείς να συνοδεύουν τα παιδιά τους για να τα βοηθήσουν να ντυθούν». Επιπλέον, στην ίδια επιστολή, αναφέρεται ότι «Ο Οργανισμός σε όλα τα νέα Κολυμβητήρια που πρόκειται να κατασκευάσει ή/και στα υφιστάμενα Κολυμβητήρια τα οποία πρόκειται να ανακατασκευάσει θα λάβει πρόνοια έτσι ώστε τα αποδυτήρια να εξυπηρετούν και μικρά παιδιά όπου οι γονείς τους θα μπορούν να τα συνοδεύουν για να τα βοηθήσουν να ντυθούν. Επίσης στα υφιστάμενα Ιδιόκτητα Κολυμβητήρια του Οργανισμού, τα οποία δεν θα ανακατασκευαστούν σύντομα, ο ΚΟΑ θα προχωρήσει σε διορθωτικές ενέργειες εκεί και όπου είναι δυνατόν».

(iv) Μικτές εγκαταστάσεις (ντους, αποδυτήρια) για παιδιά και ενήλικες, στις αθλητικές εγκαταστάσεις του Γυμναστικού Συλλόγου Λευκωσίας «Τα Παγκύπρια» (ΓΣΠ), , Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.74.

Ο Πρόεδρος του συλλόγου ΓΣΠ δεν απάντησε στη διερευνητική επιστολή της ΕΠΔΠ, παρά τις τρεις επιστολές υπενθύμισης που του αποστάλθηκαν, με αποτέλεσμα να μην μου αφήνει περιθώριο παρά να θεωρήσω ότι ισχύουν όσα τέθηκαν στο παράπονο.

Ήδη μελετώ τις επόμενες ενέργειες στις οποίες θα προβώ και βρίσκομαι στη δυσάρεστη θέση να επισημάνω ότι, σύμφωνα με τους Περί Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού Νόμους του 2007 και 2014 [N.74(I)/2007 και N.44(I)/2014], κάθε πρόσωπο, Αρχή ή Οργανισμός, Κυβερνητικός ή μη, υποχρεούται να παρέχει στον Επίτροπο οποιαδήποτε πληροφορία που ο ίδιος ήθελε να κρίνει αναγκαία και την εκπλήρωση της αποστολής του μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του (άρθρο 6). Ενώ, οποιοσδήποτε παραλείπει, χωρίς νόμιμη δικαιολογία να παράσχει οποιαδήποτε πληροφορία που ήθελε ζητηθεί από τον Επίτροπο ή ηθελμένα παρακωλύει με οποιοδήποτε τρόπο την παροχή τέτοιας πληροφορίας, είναι ένοχος αδικήματος και σε, περίπτωση καταδίκης, υπόκειται σε φυλάκιση ή σε χρηματική ποινή (άρθρο 17).

(v) Μη πρόσβαση παιδιών αθλητών σε αποδυτήρια και ντους κατά τις προπονήσεις τους σε ακαδημία αντισφαίρισης, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.92.

Ο Πρόεδρος της Ομοσπονδίας Αντισφαίρισης Κύπρου (ΟΑΚ) σε επιστολή ημερομηνίας 29/06/2018 σημειώνει ότι «Παρά τα διάφορα προβλήματα που κατά τον τελευταίο χρόνο προέκυψαν λόγω αμφισβήτησης από μερικά Μέλη του Ομίλου, [...] δεν πιστεύω ότι υπάρχει θέμα παραβίασης “δικαιωμάτων των παιδιών”».

Η ακαδημία αντισφαίρισης σε επιστολή της ημερομηνίας 30/06/2018 προς την ΕΠΔΠ αναφέρει ότι *«τα παιδιά που φοιτούν στην Ακαδημία, δεν έχουν δικαίωμα χρήσης των αποδυτηρίων ή των ντους, εκτός κατά την διάρκεια επίσημων πρωταθλημάτων, όταν ταυτόχρονα απαγορεύεται σε οποιονδήποτε άλλο Μέλος ή μη να τα χρησιμοποιεί»*.

(vi) Μη πρόσβαση παιδιών αθλητών σε τουαλέτες γηπέδου κατά τη διάρκεια αγώνα καλαθόσφαιρας, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.136.

Σε επιστολή Αξιολόγησης²⁶ ημερομηνίας 26/05/2020 προς την ΚΟΚ μεταξύ άλλων συνέστησα *«για αποφυγή παρόμοιων καταστάσεων, να καθοριστούν οι ελάχιστες προϋποθέσεις, που πρέπει να τηρούνται από τα σωματεία στις περιπτώσεις που φιλοξενούν στην έδρα τους άλλα σωματεία, ειδικά όταν πρόκειται για παιδιά αθλητές. Τέτοιες προϋποθέσεις ενδεχομένως να αφορούν τα επίπεδα ασφάλειας των κτηριακών εγκαταστάσεων, την παροχή κατάλληλων χώρων αποδυτηρίων και τουαλετών κτλ»*.

Ακολούθως, ο Γενικός Διευθυντής της ΚΟΚ σε επιστολή ημερομηνίας 26/06/2020 προς εμένα ανέφερε ότι θα προστεθεί στους κανονισμούς των πρωταθλημάτων η υποχρέωση των σωματείων να ελέγχουν και να προνοούν για τις ελάχιστες απαιτούμενες κτιριακές εγκαταστάσεις, σε όλα τα πρωταθλήματα.

(vii) Προπονήσεις και διεξαγωγή αγώνων, στο άθλημα του ποδοσφαίρου, σε εγκαταστάσεις που δεν διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό και εξειδικευμένο προσωπικό (ιατρικό, πρώτες βοήθειες, αποδυτήρια, πόσιμο νερό, αποχωρητήρια, ενδεδηγμένους πλαστικούς χλοοτάπητες κ.α.), Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.55, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.181, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.187.

Στην επιστολή ημερομηνίας 11/10/2016 του νομικού της τμήματος της ΠΟΑΠ σημειώνεται ότι *«Όλες οι εγκαταστάσεις είναι κατάλληλα διαμορφωμένες για τη διεξαγωγή αγώνων ποδοσφαίρου καθώς και για προπονήσεις και ανελλιπώς ελέγχονται πριν από οποιαδήποτε συνεργασία και ποδοσφαιρικό αγώνα. Επίσης, είναι κατάλληλα εξοπλισμένες όσον αφορά σε θέματα σωματικής ακεραιότητας και υγείας των παιδιών»*.

Στην επιστολή ημερομηνίας 13/01/2017 της ΚΟΠ αναφέρεται ότι *«Τα γήπεδα στα οποία διεξάγονται Πρωταθλήματα της ΚΟΠ, ελέγχονται από την ΚΟΠ και συγκεκριμένα ο υπεύθυνος ασφαλείας της ΚΟΠ ελέγχει τα γήπεδα προ της έναρξης των Πρωταθλημάτων για έγκριση»*.

---

²⁶ ΓΕΠ 11.17.07.10.136

(viii) Τα μέλη της ΟΕΣ επεσήμαναν την ανάγκη ύπαρξης κατάλληλων αθλητικών εγκαταστάσεων για παιδιά. Ανέφεραν ότι τα κλειστά γήπεδα των σχολείων είναι ακατάλληλα για χρήση, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει ασφάλεια των παιδιών. Ακόμα, εισηγήθηκαν τη δημιουργία περισσότερων χώρων άθλησης.

9.5 Παράπονα σχετικά με αποκλεισμό παιδιών από αθλητικές δραστηριότητες λόγω διαφορών ή/και διαφωνιών των γονιών τους με παράγοντες των σωματείων τους.

Συγκεκριμένα:

(i) Διαγραφή παιδιού από ποδοσφαιρική ακαδημία στη Λευκωσία, λόγω διαφορών ή/και διαφωνιών που προέκυψαν μεταξύ του πατέρα του και της ακαδημίας, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.98.

Η ποδοσφαιρική ακαδημία στην επιστολή ημερομηνίας 17/07/2018 αναφέρει ότι δεν έδωσε το παιδί από την ακαδημία, αλλά μόνο απομάκρυνε τον πατέρα του *«για να μην μπορεί να βλάψει με άμεσο ή έμμεσο τρόπο τα υπόλοιπα παιδιά»*.

(ii) Διαγραφή παιδιού από ποδοσφαιρική ακαδημία στη Λεμεσό, λόγω διαφορών ή/και διαφωνιών που προέκυψαν μεταξύ του πατέρα του και της ακαδημίας, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.64.

Η ποδοσφαιρική ακαδημία, σε επιστολή της ημερομηνίας 14/07/2016 αναφέρθηκε στους εσωτερικούς κανονισμούς, τους οποίους υπέγραψε ο παραπονούμενος πατέρας, βάσει των οποίων *«Σε περίπτωση αγενούς συμπεριφοράς του κηδεμόνα προς τον προπονητή ή τη Διοίκηση αποβάλλεται δια παντός ο γιος του από τη ακαδημία»*.

(iii) Μη εγγραφή παιδιών σε ακαδημία αντισφαίρισης λόγω διαφορών ή/και διαφωνιών που προέκυψαν μεταξύ του πατέρα τους και της ακαδημίας, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.92.

Στην επιστολή ημερομηνίας 02/07/2018 που λήφθηκε από την ακαδημία αντισφαίρισης αναφέρεται ότι δεν έχει ληφθεί απόφαση για διαγραφή των παιδιών από την ακαδημία, αλλά αποφασίστηκε να μην γίνουν αποδεκτές στο άμεσο μέλλον αιτήσεις για εγγραφή των παιδιών, τις οποίες υπογράφει ο πατέρας τους.

9.6 Παράπονο σύμφωνα με το οποίο αποκλείστηκαν αθλητές από αγώνες κολύμβησης στο διάστημα που μεσολαβούσε μεταξύ της αίτησής τους για μεταγραφή από τον Ναυτικό Όμιλο στον οποίο ήταν εγγεγραμμένοι και της

ημερομηνίας που τέθηκε σε ισχύ η ελευθέρα μεταγραφή που τους παραχώρησε, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.37.

Η ΕΠΔΠ σε διερευνητική επιστολή ημερομηνίας 17/07/2014 προς τον πρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου του ναυτικού ομίλου στον οποίο ήταν εγγεγραμμένοι οι αθλητές, έθεσε το ερώτημα κατά πόσον τα παιδιά θεωρούνταν αθλητές του ομίλου κατά το διάστημα που μεσολαβούσε μεταξύ της αίτησής τους για μεταγραφή και της ημερομηνίας που τέθηκε σε ισχύ η ελευθέρα μεταγραφή που τους παραχωρήθηκε.

9.7 Παράπονα για μη διασφάλιση της ανεξαρτησίας και της αντικειμενικότητας διαιτητών, τεχνικών συμβούλων ομοσπονδιών, υπευθύνων για κληρώσεις πρωταθλημάτων, κριτών σε κριτικές επιτροπές.

Συγκεκριμένα:

(i) Προπονητής ο οποίος ταυτόχρονα ήταν και υπεύθυνος για τις κληρώσεις παγκυπρίων πρωταθλημάτων στο τάεκβοντο, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.146, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.188.

Ο προπονητής στην επιστολή του ημερομηνίας 26/06/2020 προς την Εθνική Ομοσπονδία Τάεκβοντο Κύπρου (ΕΟΤΚ), η οποία μου κοινοποιήθηκε από την ΕΟΤΚ, αναφέρει ότι η εταιρεία του με βάση σχετική συμφωνία με την ΕΟΤΚ είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, και για τις κληρώσεις που γίνονται για τα πρωταθλήματα. Επιπρόσθετα, σημειώνει ότι *«Με βάση το Καταστατικό αλλά και τους Εσωτερικούς Κανονισμούς της ΕΟΤΚ, το γεγονός ότι διατηρώ σχολή ταεκβοντό δεν δημιουργεί οποιοδήποτε κώλυμα στην ανάληψη εκ μέρους της Εταιρείας μου της διενέργειας κληρώσεων για το Πρωτάθλημα. Ως εκ τούτου, η Σύμβαση μεταξύ της Εταιρείας μου και της ΕΟΤΚ, και όλες οι απορρέουσες από αυτήν αρμοδιότητες της Εταιρείας μου, είναι καθ' όλα νόμιμες»*.

Η Γενική Διευθύντρια του ΚΟΑ σε επιστολή της ημερομηνίας 02/07/2020 προς εμένα, αναφέρει ότι ο προπονητής σε επιστολή του ημερομηνίας 16/12/2019 προς τον ΚΟΑ σημείωσε ότι δεν είναι η πρώτη φορά που το όνομά του εμπλέκεται σε τέτοιου είδους ανυπόστατους ισχυρισμούς και καταγγελίες.

(ii) Ισχυρισμοί για αδιαφανή διαδικασία κληρώσεων σε επίσημα πρωταθλήματα ολυμπιακών αθλημάτων της ΣΚΟΚ. Μάλιστα, όπως φαίνεται στο παράπονο, δεν επιτρεπόταν η παρουσία κοινού ή/και αθλητών κατά τη διαδικασία κληρώσεων, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.185.

(iii) Ιδιοκτήτες σχολής, ο οποίοι σε κάποιες περιπτώσεις ήταν και προπονητές, ταυτόχρονα εκτελούσαν καθήκοντα διαιτητή στο τάεκβοντο, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.182, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.100, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.188 .

(iv) Ιδιοκτήτης σχολής ο οποίος ήταν και προπονητής, ταυτόχρονα εκτελούσε και καθήκοντα προέδρου της επιτροπής διαιτησίας στο τάεκβοντο, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.93, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.100.

(v) Προπονητής αθλητών ποδηλασίας, ταυτόχρονα εκτελούσε και καθήκοντα τεχνικού συμβούλου της Κυπριακής Ομοσπονδίας Ποδηλασίας (ΚΟΠΟ). Σύμφωνα με το παράπονο, εκμεταλλευόμενος τη θέση του μπορούσε ένα κινείται μέσα στη διαδρομή αγώνων παρέχοντας στήριξη στους αθλητές των οποίων ήταν προπονητής, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.169.

(vi) Παράπονο κατά το οποίο παιδί αθλητής είχε μεταγραφεί σε άλλο σωματείο λόγω κακής σχέσης με τον προπονητή του. Ωστόσο, επειδή ο εν λόγω προπονητής διορίστηκε ως Τεχνικός Σύμβουλος της ΚΟΞ συνέχισε να δρα μεροληπτικά εις βάρος του παιδιού. Γίνεται αναφορά σε απόφαση της Τεχνικής Επιτροπής (της οποίας ο Τεχνικός Σύμβουλος ήταν μέλος) για μη επιλογή του αθλητή στην Εθνική ομάδα παρόλο που, κατά τον παραπονούμενο πατέρα, πληρούσε τα κριτήρια, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.77.

Η ΚΟΞ σε επιστολή ημερομηνίας 26/04/2017 προς την ΕΠΔΠ σημειώνει ότι «*Η διαδικασία για την επιλογή και τη συγκρότηση της Εθνικής ομάδας για την περίοδο 2016-2017 έγινε με βάση τον Κανονισμό Εθνικών ομάδων και σύμφωνα με την πάγια πολιτική διαδικασιών της ομοσπονδίας*» σύμφωνα με την οποία η πενταμελής Τεχνική Επιτροπή αποφασίζει κατόπιν ψηφοφορίας. Σημειώνεται ότι «*Σε καμία περίπτωση η σχέση ενός ατόμου θα μπορούσε να επηρεάσει την διαδικασία και την ψήφο των υπολοίπων*». Επιπρόσθετα, στην ίδια επιστολή, επισημαίνεται ότι η επιλογή των αθλητών έγινε με βάση συγκεκριμένα μετρήσιμα κριτήρια και ότι η εισήγηση της Τεχνικής Επιτροπής εγκρίθηκε ομόφωνα από το εννιαμελές Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΟΞ.

(vii) Ιδιοκτήτες σχολών χορού ή/και χοροδιδάσκαλοι ήταν ταυτόχρονα και κριτές σε κριτικές επιτροπές διαγωνισμών χορού, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.80, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.138.

Σε επιστολή ημερομηνίας 07/07/2017 της Κυπριακής Ομοσπονδίας Κοινωνικού και Αθλητικού Χορού (ΚΟΚΑΧ) αναφέρεται ότι «*Υπήρχε κάποια παρεξήγηση σχετικά με τους κανόνες της Ομοσπονδίας λόγω του ότι είναι απαρχαιωμένοι και ανακριβής. Το νέο*

Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας εκφράζει την άμεση ανάγκη για τροποποίηση των Κανονισμών όπου θα είναι το κύριο θέμα στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση που θα πραγματοποιηθεί τον Αύγουστο, ούτως ώστε να μην υπάρχουν παρεξηγήσεις ή/και ασυνεννοησίες στο μέλλον».

9.8 Παράπονα για αδιαφανείς διαδικασίες επιλογής παιδιών αθλητών για συμμετοχή στις Εθνικές ομάδες και για εκπροσώπηση της Κύπρου σε διεθνείς αγώνες.

Συγκεκριμένα:

(i) Παράπονο με ισχυρισμούς για αδιαφανείς διαδικασίες επιλογής παιδιών αθλητών για εκπροσώπηση της Κύπρου σε πανευρωπαϊκό πρωτάθλημα μπάτμιντον. Επιλέχθηκε ο αθλητής που ήταν 4^{ος} στον πίνακα αξιολόγησης της KOM αντί του αθλητή που ήταν 3^{ος}, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.151.

Στην απάντηση ημερομηνίας 24/07/2020 που λήφθηκε από τον Πρόεδρο της KOM γίνεται ξεκάθαρη αναφορά σε θεσμοθετημένα κριτήρια επιλογής αθλητών κλιμακίων κατηγορίας K15 για συμμετοχή στις προπονήσεις των Εθνικών Κλιμακίων και στους αγώνες των Εθνικών Κλιμακίων. Φαίνεται ότι το Διοικητικό Συμβούλιο της KOM αρχικά εισηγήθηκε τη συμμετοχή σε πανευρωπαϊκούς αγώνες που θα πραγματοποιούνταν τον Φεβρουάριο του 2020, με 4 αθλητές (2 αγόρια και 2 κορίτσια). Ακολούθως, όμως, ενέκρινε την εισήγηση της Τεχνικής Επιτροπής της KOM (η οποία διαβουλευθήκε με την ομοσπονδιακή προπονήτρια και τον Τεχνικό Σύμβουλο της ομοσπονδίας) σύμφωνα με την οποία έπρεπε για αγωνιστικούς λόγους να επιλεγθεί ένα κορίτσι και τρία αγόρια.

Εύλογα ερωτήματα δημιουργήθηκαν όταν πέραν του ότι δεν επιλέχθηκε η 2^η αθλήτρια στον πίνακα αξιολόγησης της KOM για τα κορίτσια, αντί να επιλεγθεί ο 3^{ος} αθλητής στον πίνακα αξιολόγησης της KOM για τα αγόρια, επιλέχθηκε ο 4^{ος}.

Φαίνεται ότι η ομοσπονδιακή προπονήτρια αιτιολόγησε την επιλογή δίνοντας έμφαση σε «*μια σειρά και από άλλα κριτήρια τα οποία πρέπει να λαμβάνονται πέραν της βαθμολογικής κατάταξης την δεδομένη χρονική στιγμή*». Μάλιστα αναφέρθηκε ότι «*λόγω του ότι η βαθμολογία είναι 12μηνη, αυτή να μην είναι η πλέον αντιπροσωπευτική την δεδομένη χρονική στιγμή*» και ότι ο 4^{ος} αθλητής είχε καλύτερα αποτελέσματα από τον 3^ο σε πρόσφατο, τότε, διεθνές τουρνουά που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2019. Επιπρόσθετα, στην υπό αναφορά επιστολή του Προέδρου της KOM, σημειώνεται ότι παρόλο που η Τεχνική Επιτροπή εξέφρασε αρχικά διαφορετική άποψη για τη σύνθεση

της αποστολής, θεώρησε «*ότι δεν θα ήταν σωστό να “ακυρώσει” την πρώτη σημαντική απόφαση της Ομοσπονδιακής Προπονήτριας στη θέση που προσφάτως είχε αναλάβει*».

(ii) Παράπνοο αναφορικά με τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ακολουθεί η Κυπριακή Ομοσπονδία Κωπηλασίας (ΚΟΚΩΠ) για επιλογή των αθλητών που θα συμμετέχουν στις Εθνικές ομάδες, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.87.

9.9 Παράπνοα σχετικά με επιβολή προστίμου και άλλων ποινών σε παιδιά αθλητές από Δικαστικές Επιτροπές αθλητικών ομοσπονδιών.

Συγκεκριμένα:

(i) Παιδί αθλητής παραπέμφθηκε στη Δικαστική Επιτροπή της ΚΟΠ λόγω αντιαθλητικής συμπεριφοράς, όπου του επιβλήθηκε ποινή αποκλεισμού για ένα χρόνο και πρόστιμο ύψους 50 ευρώ. Η παραπονούμενη μητέρα θεωρεί ότι η ποινή αποκλεισμού ενός χρόνου είναι εξοντωτική με άμεσο κίνδυνο το παιδί να παραιτηθεί και να εγκαταλείψει το άθλημα του ποδοσφαίρου, Γ.Ε.Π. 11.17.07.10.85.

Ο αθλητικός δικαστής σε επιστολή του ημερομηνίας 15/12/2017 προς την ΕΠΔΠ αναφέρει ότι «*Οι πειθαρχικοί κανονισμοί και οι ποινές οι οποίες προβλέπονται, δεν φαίνεται να διαφοροποιούνται σε σχέση με την ηλικία των αθλητών που αγωνίζονται στα εν λόγω πρωταθλήματα. Η μόνη διαφοροποίηση η οποία υπάρχει, αφορά τις ποινές προστίμων οι οποίες δεν επιβάλλονται κατά κανόνα σε αθλητές μικρής ηλικίας αφού είναι ξεκάθαρο ότι μια τέτοια ποινή ουσιαστικά δεν θα πλήξει τον αδικοπραγούντα αλλά ενδεχομένως τους κηδεμόνες του ή το σωματείο του. Έτσι ειδικά για το θέμα των χρηματικών ποινών οι γενικές οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία είναι να περιορίζονται στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο και ουσιαστικά να είναι συμβολικές*».

(ii) Παραπονούμενος πατέρας ανέφερε ότι το παιδί του αποβλήθηκε με κόκκινη κάρτα σε αγώνα ποδοσφαίρου. Ακολούθως, ο αθλητικός δικαστής τού επέβαλε χρηματικό πρόστιμο ύψους 100 ευρώ, απόφαση η οποία δημοσιεύθηκε στην ιστοσελίδα της ΚΟΠ. Στη δημοσίευση αναγράφεται το πλήρες ονοματεπώνυμο του παιδιού, η ομάδα του και το πρωτάθλημα στο οποίο συμμετέχει, γεγονός που, κατά τον παραπονούμενο πατέρα, αποτελεί παραβίαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, Γ.Ε.Π. 11.17.017.25.

Σχετικά με το θέμα της επιβολής προστίμου σε παιδιά ποδοσφαιριστές από τον αθλητικό δικαστή της ΚΟΠ έχω προβεί σε διερευνητική επιστολή ημερομηνίας 27/01/2022 προς τον Πρόεδρο του ΚΟΑ και τον Πρόεδρο της ΚΟΠ.

Λόγω της σοβαρής ένδειξης παραβίασης των δικαιωμάτων του παιδιού που αφορούν την προστασία της αξιοπρέπειας και της ιδιωτικότητάς του, ενημέρωσα με σχετική επιστολή ημερομηνίας 27/01/2022 την Επίτροπο Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως την αρμόδια εποπτική Αρχή για θέματα προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, για τις δικές της ενέργειες.

Συνεχίζω να μελετώ το θέμα· οι διαπιστώσεις και οι συστάσεις μου θα υποβληθούν εν ευθέτω χρόνω.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Δ. Νομικό Πλαίσιο

Δ.1 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Σύμβαση)²⁷

(i) Η **Αρχή της Συμμετοχής** η οποία ορίζεται στο **Άρθρο 12** της Σύμβασης δίνει στο κάθε παιδί το **δικαίωμα να λαμβάνει πληροφόρηση σχετικά με ό,τι το αφορά** αλλά και να του παρέχονται όλες εκείνες οι ευκαιρίες που θα του επιτρέψουν να διαμορφώσει τις δικές του απόψεις σε σχέση με τα θέματα αυτά. Επιπρόσθετα, το παιδί θα πρέπει να έχει την ευκαιρία όχι μόνο να εκφέρει ελεύθερα τις απόψεις του αλλά και αυτές να ακούγονται και να λαμβάνονται υπόψη στα πλαίσια των διαδικασιών λήψης αποφάσεων.

(ii) Η **Αρχή της Διασφάλισης του Συμφέροντος του Παιδιού** ως διακριτής προσωπικότητας²⁸ ορίζεται στο **Άρθρο 3 (1)** της Σύμβασης και καθορίζει ότι, σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν παιδί, είτε αυτές λαμβάνονται στη σφαίρα της δημόσιας είτε της ιδιωτικής ζωής, το παιδί έχει δικαίωμα, κατά πρώτο, **να αξιολογείται το συμφέρον του** και, κατά δεύτερο, **η διασφάλιση του συμφέροντος του να έχει πρωταρχική σημασία**. Η αξιολόγηση και ο προσδιορισμός του συμφέροντος του παιδιού προϋποθέτει διαδικασία σύνθετη και πολυεπίπεδη η οποία εμπεριέχει εγγυήσεις που να διασφαλίζουν την ολόπλευρη σωματική, ψυχολογική, ηθική και πνευματική ακεραιότητα του παιδιού και τη διασφάλιση της ανθρώπινης αξιοπρέπειάς του. Για κάθε διαδικασία λήψης απόφασης που αφορά παιδί θα πρέπει να αξιολογούνται οι πιθανές επιπτώσεις (θετικές και αρνητικές) της απόφασης στο παιδί. Συνεπώς, **το άτομο ή το σώμα που λαμβάνει απόφαση που αφορά σε παιδί, θα πρέπει να είναι σε θέση να δικαιολογήσει πώς κατέληξε στον προσδιορισμό του τι είναι το συμφέρον του παιδιού στη συγκεκριμένη περίπτωση, και πώς το συνυπολόγισε έναντι άλλων παραγόντων/παραμέτρων**. Επισημαίνεται ότι καμιά διαδικασία Αξιολόγησης του συμφέροντος του παιδιού δεν μπορεί να θεωρηθεί ολοκληρωμένη, εάν στα πλαίσια αυτής δεν έχει ληφθεί υπόψη η άποψη του ίδιου του παιδιού.

---

²⁷ Το πλήρες κείμενο της Σύμβασης καθώς και όλα τα Γενικά Σχόλια της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, στα οποία στηρίζεται η παρούσα ανάλυση των δικαιωμάτων του παιδιού, βρίσκονται δημοσιοποιημένα στην ιστοσελίδα της Επιτροπής www.childcom.org.cy, στον σύνδεσμο: «*Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του παιδιού*».

²⁸ Committee on the Rights of the Child (2013): General comment No.14 on the right of the child to have his or her best interest taken as a primary consideration (art.3, para.1).

Στην προκειμένη περίπτωση, για τον προσδιορισμό του συμφέροντος του παιδιού πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παράγοντες, τα ειδικά χαρακτηριστικά και ανάγκες που συνθέτουν την ομάδα των παιδιών αθλητών και στη βάση αυτών, να περιληφθούν οι κατάλληλες εγγυήσεις οι οποίες να διασφαλίζουν ότι λήφθηκε η καλύτερη δυνατή απόφαση για το παιδί. Στις περιπτώσεις όπου, το συμφέρον ενός παιδιού ή μιας ομάδας παιδιών έρχεται σε σύγκρουση με το συμφέρον άλλου παιδιού ή μιας άλλης ομάδας παιδιών ή των παιδιών γενικά, τότε η επίλυση της σύγκρουσης αυτής γίνεται **στη βάση της περίπτωσης**, προσεκτικά ισορροπώντας τα συμφέροντα όλων των μερών και προσπαθώντας να εξευρεθεί μια λύση που να εξυπηρετεί όλα τα παιδιά με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

(iii) Με βάση την **Αρχή της Μη Διάκρισης**, η οποία ορίζεται στο **Άρθρο 2**, τα Συμβαλλόμενα Κράτη υποχρεούνται να σέβονται τα δικαιώματα που αναφέρονται στη Σύμβαση και να τα εξασφαλίζουν σε κάθε παιδί που υπάγεται στη δικαιοδοσία τους, χωρίς καμία διάκριση. Η Αρχή της Μη Διάκρισης **δεν σημαίνει και ίδια μεταχείριση**. *«Τα πρόσωπα που βρίσκονται σε διαφορετικές καταστάσεις πρέπει να τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης στον βαθμό που αυτό απαιτείται προκειμένου να τους επιτρέπεται η αξιοποίηση συγκεκριμένων πρακτικών σε ισότιμη βάση με άλλα άτομα»*²⁹. Η εφαρμογή της Αρχής της Μη Διάκρισης σε ό,τι αφορά το δικαίωμα του παιδιού στον αθλητισμό υπαγορεύει την υποχρέωση της Πολιτείας να λαμβάνει όλα εκείνα τα μέτρα ώστε κάθε παιδί να έχει, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, ίσες ευκαιρίες πρόσβασης σε αθλητικές δραστηριότητες, αλλά και ότι κανένα παιδί δεν θα αποκλείεται από αθλητικές δραστηριότητες στη βάση οποιουδήποτε κριτηρίου περιλαμβανομένων της φυλής, του χρώματος, του φύλου, της γλώσσας, της θρησκείας, των πολιτικών ή άλλων απόψεων, εθνικής, εθνοτικής ή κοινωνικής καταγωγής, ή αναπηρίας, του ίδιου του παιδιού ή κάποιου από τους γονείς του.

Ειδικά για τα Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ), σημειώνεται ότι, η αναπηρία είναι ένα από τα 'προστατευόμενα' χαρακτηριστικά που αναγνωρίζονται από την ευρωπαϊκή νομοθεσία κατά των διακρίσεων³⁰.

(iv) **Το άρθρο 31 (1)** της Σύμβασης κατοχυρώνει στο παιδί το δικαίωμα *«στην ανάπαυση και στις δραστηριότητες του ελεύθερου χρόνου, στην ενασχόληση με ψυχαγωγικά*

---

²⁹ Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εγχειρίδιο Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία Κατά των Διακρίσεων. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010) σελ. 26

³⁰ Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εγχειρίδιο Σχετικά με την Ευρωπαϊκή Νομοθεσία Κατά των Διακρίσεων. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2010) σελ. 31

παιχνίδια και δραστηριότητες που είναι κατάλληλες για την ηλικία του και στην ελεύθερη συμμετοχή στην πολιτιστική και καλλιτεχνική ζωή».

Το **Γενικό Σχόλιο Υπ. Αρ. 17**³¹ της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού προσδιορίζει ότι οι δραστηριότητες αναψυχής αναφέρονται σε έναν όρο ομπρέλα ο οποίος χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της μουσικής, των τεχνών και του **αθλητισμού**. Αφορά δραστηριότητες ή εμπειρίες, οι οποίες επιλέγονται εθελοντικά από το παιδί, είτε λόγω της άμεσης ικανοποίησης που παρέχουν είτε επειδή αντιλαμβάνεται ότι κάποια προσωπική ή κοινωνική αξία θα αποκτηθεί με την επίτευξή τους.

(v) Το **άρθρο 19 (1)** της Σύμβασης ορίζει ότι *«Τα Συμβαλλόμενα Κράτη λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα νομοθετικά, διοικητικά, κοινωνικά και εκπαιδευτικά μέτρα, προκειμένου να προστατεύσουν το παιδί από κάθε μορφή βίας, προσβολής ή βιαιοπραγιών σωματικών ή πνευματικών, εγκατάλειψης ή παραμέλησης, κακής μεταχείρισης ή εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης της σεξουαλικής βίας, κατά το χρόνο που βρίσκεται υπό την επιμέλεια των γονέων του ή του ενός από τους δύο, του ή των νόμιμων εκπροσώπων του ή οποιουδήποτε άλλου προσώπου στο οποίο το έχουν εμπιστευθεί»*.

Το **Γενικό Σχόλιο Υπ. Αρ. 13**³² της Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού αναφέρει ότι στις υποχρεώσεις της Πολιτείας, της οικογένειας αλλά και άλλων εμπλεκόμενων φορέων, περιλαμβάνεται η πρόληψη της βίας, η προστασία του παιδιού που είναι θύμα ή/και μάρτυρας παραβίασης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η διερεύνηση και τιμωρία των ενόχων και η παροχή πρόσβασης των θυμάτων σε αγαθά και υπηρεσίες, για επανόρθωση της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του. Ταυτόχρονα, υπάρχει η υποχρέωση του Κράτους να διασφαλίσει ότι όλα τα πρόσωπα που, στα πλαίσια του επαγγέλματός τους, εμπλέκονται στην πρόληψη και αντιμετώπιση της σεξουαλικής κακοποίησης καθώς και στην προστασία του παιδιού, συμπεριλαμβανομένων των επαγγελματιών στο δικαστικό σύστημα, ανταποκρίνονται στις ανάγκες των παιδιών και σέβονται τα δικαιώματά τους.

(vi) Το **άρθρο 34** της Σύμβασης, σε σχέση με τη σεξουαλική κακοποίηση παιδιών, καθορίζει ότι *«Τα Συμβαλλόμενα Κράτη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προστατεύσουν το παιδί από κάθε μορφή σεξουαλικής εκμετάλλευσης και*

---

³¹ Committee on the Rights of the Child (2013): General comment No.17 on the right of the child to rest, leisure, play, recreational activities, cultural life and the arts (art.31, para.1).

³² Committee on the Rights of the Child (2011): General comment No.13, The right of the child to freedom from all forms of violence (art.19, para.5).

σεξουαλικής βίας. Για το σκοπό αυτόν, τα Κράτη, ειδικότερα, παίρνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα σε εθνικό, διμερές και πολυμερές επίπεδο για να εμποδίσουν:

α) Την παρακίνηση ή τον εξαναγκασμό των παιδιών σε παράνομη σεξουαλική δραστηριότητα.

β) Την εκμετάλλευση των παιδιών για πορνεία ή για άλλες παράνομες σεξουαλικές δραστηριότητες.

γ) Την εκμετάλλευση των παιδιών με σκοπό την παραγωγή θεαμάτων ή υλικού πορνογραφικού χαρακτήρα.».

Δ.2 Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία (Σύμβαση για ΑμεΑ)³³

Για την κατοχύρωση του δικαιώματος των ΑμεΑ για συμμετοχή στον αθλητισμό, χωρίς διάκριση και βάσει των ίσων ευκαιριών, στο Άρθρο 30 της Σύμβασης για ΑμεΑ τονίζεται ότι τα Κράτη Μέρη θα λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να:

(i) ενθαρρύνουν και να προωθούν τη συμμετοχή, στον μέγιστο δυνατό βαθμό, των ΑμεΑ στην ένταξη αθλητικών δραστηριοτήτων σε όλα τα επίπεδα,

(ii) εξασφαλίζουν ότι τα ΑμεΑ έχουν την δυνατότητα να οργανώνουν, αναπτύσσουν και συμμετέχουν σε αθλητικές δραστηριότητες που σχετίζονται με την αναπηρία και σε ψυχαγωγικές δραστηριότητες και, ως προς αυτό, ενθαρρύνουν την παροχή, σε βάση ισότητας με τους άλλους, της κατάλληλης καθοδήγησης, εκπαίδευσης και πόρων,

(iii) εξασφαλίζουν ότι τα ΑμεΑ έχουν πρόσβαση σε αθλητικές, ψυχαγωγικές και τουριστικές τοποθεσίες,

(iv) εξασφαλίζουν ότι τα παιδιά ΑμεΑ έχουν ίση πρόσβαση με τα άλλα παιδιά στη συμμετοχή σε παιχνίδι, ψυχαγωγία και ελεύθερο χρόνο και αθλητικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων των δραστηριοτήτων που πραγματοποιούνται εντός του σχολικού περιβάλλοντος,

(v) εξασφαλίζουν ότι τα ΑμεΑ έχουν πρόσβαση στην παροχή υπηρεσιών από εκείνους που σχετίζονται με τη διοργάνωση των ψυχαγωγικών, τουριστικών, και αθλητικών δραστηριοτήτων.

---

³³ http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/dsid/dsid.nsf/dsdpd08_gr/dsdpd08_gr?OpenDocument

<https://unric.org/el/%CF%83%CF%8D%CE%BC%CE%B2%CE%B1%CF%83%CE%B7-%CE%B3%CE%B9%CE%B1-%CF%84%CE%B1-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%8E%CE%BC%CE%B1%CF%84%CE%B1-%CF%84%CF%89%CE%BD-%CE%B1%CF%84%CF%8C%CE%BC%CF%89%CE%BD-%CE%BC-2/>

Δ.3 Εθνική Νομοθεσία

Δ.3.1 Η ανώτατη Αρχή σε σχέση με τον αθλητισμό στην Κύπρο είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Αθλητισμού. Σύμφωνα με τον περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού Νόμο του 1969 (Ν. 41/1969), όπως αυτός έχει τροποποιηθεί-

«(1) Σκοπός του Οργανισμού είναι η προαγωγή της εξωσχολικής σωματικής αγωγής και του εν γένει αθλητισμού της νήσου, η καλλιέργεια και ανάπτυξις του Ολυμπιακού ιδεώδους και του φιλάθλου πνεύματος παρά τω λαώ, η εντός του πλαισίου των υφισταμένων σχέσεων μετά εξωκυπριακών αρχών και οργανώσεων αθλητική προβολή της νήσου εις το εξωτερικόν και η εν συνεργασία μετά των αρχών και οργανώσεων τούτων, βελτίωσις της θέσεως αυτής εις την διεθνή αθλητικήν κίνησιν, καθώς και η προώθηση σχεδίου δράσης για υγιή αθλητισμό.» (Άρθρο 5)

Το ίδιο πιο πάνω άρθρο προβλέπει επίσης, μεταξύ άλλων, ότι-

«(2) Προς επίτευξιν του σκοπού του Οργανισμού το Διοικητικόν Συμβούλιον, τηρουμένων των διατάξεων του παρόντος Νόμου, κέκτηται αρμοδιότητα όπως:

(α) έχει την εποπτεία και συμβουλεύει, μέσα στα αθλητικά πλαίσια, για τα πάσης φύσεως εξωσχολικά αθλήματα, τις αθλητικές ομοσπονδίες, τα αθλητικά σωματεία και τους αθλητικούς χώρους, με σκοπό την προαγωγή των σκοπών του Οργανισμού και την εξασφάλιση της εύρυθμης, πιστής και ακριβούς εφαρμογής και διεξαγωγής των εξωσχολικών αθλητικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων και την κρίση και δεισιπνοσύνη τους μέσα στα πλαίσια της γενικά αναγνωρισμένης ηθικής και αθλητικής δεοντολογίας·

(β) καλλιεργή, διαδίδη, αναπτύσσει και οργανώνει τον μαζικόν αθλητισμόν ή τον “Αθλητισμό Για Όλους” και καθορίζει τους φορείς τους και τας αρμοδιότητας αυτών·

(γ) προβαίνει, σύμφωνα με Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του παρόντος Νόμου, στην αθλητική αναγνώριση αθλητικών σωματείων, αθλητικών ομοσπονδιών και αθλητικών συνομοσπονδιών που συστάθηκαν, νόμιμα στη Δημοκρατία, εγγράφει αυτά σε αθλητικό μητρώο που τηρείται ειδικά για το σκοπό αυτό και εκδίδει ειδικό πιστοποιητικό για αυτή την αναγνώριση και εγγραφή·

(δ) παρέχει οικονομικήν και τεχνικήν βοήθειαν εις κοινότητας, αθλητικές ομοσπονδίας, αθλητικά σωματεία, ομάδας και αποστολάς·[...]

(ι) μεριμνά δια την συγγραφήν και δημοσίευσιν γυμναστικών και αγωνιστικών οδηγιών και ειδικών συγγραμμάτων ή περιοδικών εντύπων προς καθοδήγησιν των φιλάθλων·[...]

(ιβ) προβαίνει εις τον χαρακτηρισμόν αθλητών ως ερασιτεχνών ή επαγγελματιών και αθλητικών σωματείων ως φιλάθλων ή επαγγελματικών επί τη βάσει των διεθνώς κρατούντων·[...]

(ιδ) ρυθμίζει πάσας τας μεταξύ των αθλητικών ομοσπονδιών και αθλητικών σωματείων αθλητικές διαφοράς·[...]

(ιθ) συμβουλεύει τον Υπουργόν επί παντός θέματος αφορώντος εις τον αθλητισμόν και εισηγείται νομοθετικά και διοικητικά μέτρα αναγκαία προς επίτευξιν των σκοπών του Οργανισμού·[...]

(κε) οποιοσδήποτε μετέχει στη διοίκηση της ομοσπονδίας δεν μπορεί να λαμβάνει μέρος στη λήψη απόφασης, όταν υπάρχει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό συμφέρον για τον ίδιο ή μέλη της οικογένειάς του μέχρι δευτέρου βαθμού συγγένειας και το οποίο συμφέρον έχει υποχρέωση ν' αποκαλύψει πριν από την έναρξη της διαδικασίας για λήψη απόφασης. Σε περίπτωση που το συμφέρον δεν αποκαλύπτεται, η απόφαση είναι ακυρώσιμη και ο ενδιαφερόμενος παραπέμπεται στην ΑΔΕΑ·

(κστ) εκπονεί και εφαρμόζει σχέδιο δράσης για υγιή αθλητισμό, όπως αυτό ορίζεται στο άρθρο 2, το οποίο εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο, αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα του Οργανισμού και υποβάλλεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων προς ενημέρωση·

(κζ) δημοσιοποιεί στο τέλος του έτους έκθεση για την υλοποίηση του σχεδίου δράσης για υγιή αθλητισμό, στην οποία περιλαμβάνονται οι δράσεις του Οργανισμού για το συγκεκριμένο έτος:

Νοείται ότι, στην πιο πάνω έκθεση περιλαμβάνεται ειδική αναφορά στις δράσεις που αφορούν στην πρόληψη και αντιμετώπιση του εκφοβισμού στον αθλητισμό, όπως και άλλων αδικημάτων στο χώρο του αθλητισμού

(κη) καταρτίζει οδηγό καθοδήγησης, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 2, ο οποίος περιλαμβάνει σε απλή και κατανοητή γλώσσα οδηγίες και πληροφορίες αναφορικά με τη διαδικασία υποβολής από ενδιαφερόμενα πρόσωπα καταγγελίας σχετικής με εκφοβισμό στον αθλητισμό ή στην τέλεση αδικημάτων σε βάρος αθλητών ή αθλητριών ή άλλων ατόμων που εμπλέκονται στον αθλητισμό, ενώπιον των αρμόδιων αρχών για διερεύνηση και ο οποίος διατίθεται σε έντυπη μορφή σε όλους τους αθλητικούς χώρους και αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα του Οργανισμού:

Νοείται ότι, εφόσον οι πιο πάνω περιπτώσεις αφορούν σε ανήλικα άτομα, το Διοικητικό Συμβούλιο του Οργανισμού ενημερώνει αμελλητί και γραπτώς τον Επίτροπο Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού· και

(κθ) εκπονεί κώδικα συμπεριφοράς και δεοντολογίας, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 2, η μη τήρηση του οποίου έχει επιπτώσεις στη χρηματοδότηση των αθλητικών ομοσπονδιών και των μελών τους.».

Δ.3.2 Το ζήτημα της σεξουαλικής βίας ενάντια στα παιδιά διέπεται από τον περί της Πρόληψης και Καταπολέμησης της Σεξουαλικής Κακοποίησης, της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Παιδιών και της Παιδικής Πορνογραφίας Νόμο (Ν.91(Ι)/2014), όπως έχει τροποποιηθεί.